

Základní škola a Mateřská škola Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456, příspěvková organizace
pro odloučené pracoviště

Fitškolka Bohumín, Okružní 683, Bohumín 735 81

Čj. 185/22

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

POZNÁVÁME SVĚT S ANETKOU A HONZÍKEM

„Rozhlédni se tu a tam, uvidíš, že nejsi sám. Všude je tvůj velký svět, pojď si o něm vyprávět.
My jsme všichni kamarádi a máme se tu všichni rádi.“

*ŠVP zpracovala Vilma Valentová zástupce ředitele pro MŠ ve spolupráci s pedagogickými a
provozními pracovníci.*

Schválen na pedagogické poradě dne: 29. 8. 2022 s platností od 1.9.2022

(Nahrazuje tímto dokument z 1. 9. 2019)

.....
Mgr. Barbora Bolcarovičová

Ředitelka ZŠ

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	4
2	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace	9
3.5	Řízení mateřské školy	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění	13
3.7	Spoluúčast rodičů	14
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	17
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
4	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	21
4.1	Počet tříd a charakteristika tříd	25
4.2	Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd	25
4.3	Činnosti spojené se souběžným působením dvou učitelek ve třídě	25
4.4	Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy	26
5	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	29
5.1	Filozofie naší mateřské školy	29
5.2	Dlouhodobé cíle ŠVP PV a prostředky realizace	30
5.3	Metody a formy vzdělávání	32
5.4	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	34
5.5	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	36
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	37
6.1	Vzdělávací oblasti	37

6.2	Časový harmonogram jednotlivých integrovaných bloků.....	47
6.3	Názvy integrovaných bloků, jejich charakteristika a hlavní tematické okruhy 48	
7	Evaluační systém	57
	Seznam použité literatury	64

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Zřizovatel:

Město Bohumín, Masarykova 158, Bohumín, 735 81

Webové stránky města: www.mesto-bohumin.cz

Přesný název školy:

Základní škola a Mateřská škola

tř. Dr. E. Beneše 456, příspěvková organizace, Bohumín

Ředitel školy:

Mgr. Barbora Bolcarovičová

Telefon školy:

596 013 104

Webové stránky ZŠ:

www.zsbenesovka.cz

Emailová adresa:

skola@zsbenese.eu

Elokované pracoviště:

FITŠKOLKA Okružní 683, Bohumín

Zástupce ředitele pro MŠ:

Vilma Valentová

Telefon MŠ:

730 521 403 – 1. patro

731 130 723 – 2. patro

730 521 407 – vedení MŠ

Webové stránky MŠ:

fitskolka.webnode.cz

Emailová adresa MŠ:

ms-fit@mubo.cz

Správní řízení:

na základě podkladů MŠ vede ředitelka ZŠ

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je dvoupodlažní budova na sídlišti postavená v roce 1967. V prvním podlaží mateřské školy se nachází dvě třídy a kancelář pro zaměstnance. Na druhém podlaží se nachází dvě třídy a kancelář vedoucí učitelky. Každá třída má k dispozici šatnu pro děti jejichž součástí je kabinet učitelek pro uložení didaktických pomůcek a potřeb. Dále má každá třída sociální zařízení pro děti i dospělé, sprchový kout, umyvadla s pákovými bateriemi a směsným ventilem. Dále kuchyni pro výdej jídla. Mateřská škola nemá vlastní kuchyň a stravování je zajišťováno dovozem ze školní jídelny ZŠ ČSA. V přízemí budovy je kotelna s dálkovým dodáváním tepla, tělocvična, multifunkční učebna, sborovna pro pedagogické pracovníky, sklad pro výtvarný materiál, sklad pro didaktické pomůcky a sportovní potřeby, šatna pro zaměstnance MŠ, venkovní sklad hraček, sklad prádla a archiv MŠ. Součástí je rozsáhlá zahrada, která je vybavená zábavnými prvky, zahradním nábytkem, pískovišti a plochou pro sportování. pro volnočasové aktivity dětí a splňuje veškeré hygienické i bezpečnostní normy.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

- Mateřská škola prošla generální opravou, má dostatečně velké prostory, které svým uspořádáním vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Ve třídách prostorové uspořádání vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí, pouze při cvičení a pohybových aktivitách je potřeba dbát na bezpečnost dětí.
- Dětský nábytek (skříně, stolečky, židličky) odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadný, bezpečný, odpovídá věku dětí a jejich antropometrickým požadavkům.
- Vybavení pomůckami a hračkami ve třídách vcelku odpovídá počtu docházejících dětí jejich věku. Vše je dle požadavků pedagogů průběžně obnovováno a doplňováno.
- Děti mají volný přístup k hračkám a pomůckám s předem domluvenými pravidly používání, které jsou umístěny tak, aby děti na ně viděly a mohly si je sami vzít a zase uklidit zpět.
- K odpočinku jsou ve všech třídách lůžka odpovídající počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné.
- Hygienické zařízení jsou estetického vzhledu, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné.
- Ve všech třídách jsou radiopřijímače s CD přehrávačem a televize s DVD přehráváním.
- Děti se podílejí svými výtvy na úpravě a výzdobě interiéru budovy. K tomu slouží nástěnky, schodiště, sítě. Dětské práce jsou přístupné všem příchozím do MŠ.
- K pohybovým aktivitám slouží tělocvična, která je vybavená náradím a náčiním.
- MŠ má multifunkční učebnu vybavenou interaktivní tabulí s výukovými programy. Učebně se nachází PC pro pedagogy.
- V nově vytvořené sborovně se nachází velký stůl a židle pro všechny zaměstnance MŠ. Dále je zde umístěný PC pro pedagogy a školníky, která provádí odhlašování stravy. V této místnosti je také školní knihovna a k dispozici dvě kopírky pro tisk materiálů a fóliové zařízení.
- Zahrada je dostačující, má dvě školní pískoviště, je vybavena dřevěnými komponenty – hracím domečkem, herními prvky a zahradním nábytkem, které splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Dále je zde plocha pro sportování dětí.

Záměry:

- Doplnovat hračky pro volnou hru dětí – např. hra na domácnost, kadeřnictví apod.
- Rozšiřovat vybavení tříd pomůckami na rozvoj hrubé motoriky.
- Doplnovat didaktické pomůcky a hračky pro děti od 2 let.
- Doplnění nástrojů do hudební výchovy.
- Doplnění pomůcek pro dramatickou výchovu.
- Obnovení obuvi a lyží pro výuku na běžkách.
- Pořízení tabletu na jednotlivé třídy.
- Modernizace nábytku v kanceláři vedoucí učitelky, včetně podlahových krytin.
- Postupné obnovování herních prvků na školní zahradě.
- Dovybavit venkovní sklad hračkami a potřebami pro hru dětí na zahradě.
- Zastínění a zakrytí pískoviště.

3.2 Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava a jsou dodržovány intervaly mezi podávanými jídly.
- Děti do jídla nenutíme, ale vedeme je k tomu, aby jídlo alespoň ochutnaly.
- Pitný režim je dodržován ve všech třídách prostřednictvím nádob určených k tomuto účelu. Děti mají možnost výběru mezi připraveným nápojem nebo vodou. Během letních měsíců je dodržovaný pitný režim i při pobytu na zahradě.
- V „Harmonogramu dne“ jsou pevně stanoveny režimové momenty, ostatní činnosti jsou plně v kompetenci učitelek. Harmonogram dne je pro rodiče vyvěšen v šatnách dětí a je také součástí Školního řádu.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku. Program je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Dále mají dostatek volného pohybu nejen v interiéru, ale i na zahradě nebo v blízkém Rafinerském lesíku a na blízkých dětských hřištích.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivit, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. V případě nižší potřeby spánku náhradní poklidná činnost.
- Mezi svačinou, obědem a odpolední svačinou je respektován přiměřený interval, který činí dvě hodiny.
- Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

- Provoz mateřské školy je od pondělí do pátku od 6:00 do 16:00 hod. Zákonní zástupci přivádějí děti do mateřské školy do 8:00 hod. Dále mají možnost dítě přivést dítě i během dne po dohodě s třídními učitelkami z důvodu návštěvy lékaře, logopedické poradny apod.

Záměry:

- Vést děti ke spontánnímu využívání pitného režimu.
- Ovlivňovat povědomí rodin dětí v oblasti stravování formou odpoledních akcí „Zdravá svačinka“ - ochutnávka z jídelníčku, zdravé pomazánky, moučníky, nabídka receptů.
- Vytváření vhodných podmínek – organizace činností pro respektování nižší potřeby spánku dětí, nastavení pravidel klidových vzdělávacích programů.
- Pro všestranný pohybový rozvoj dítěte nabízet rodičům výuku plavání a saunování pro předškolní děti v každém školním roce.

3.3 Psychosociální podmínky

- Mateřská škola pracuje podle ŠVP PV s názvem „Putování s Anetkou a Honzíkem“. Tento je nastavený, tak aby se děti i dospělí cítili v prostředí školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.
- Respektujeme dětské potřeby obecně lidské, vývojové a individuální a reagujeme na ně a pomáháme v jejich uspokojování, jednáme nenásilně, přirozeně a citlivě, snažíme se navozovat situace pohody, klidu, relaxace apod.
- Nově příchozím dětem je umožněná postupná adaptace na prostředí.
- Respektujeme individuální potřeby dětí i rodiny.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. V mateřské škole jsou děti a jejich potřeby všemi osobami respektovány. Dodržujeme předem přijatá pravidla. V jídelně, v lese, ve třídě. Pravidla chování jsou přizpůsobena věkovým kategoriím dětí a mentalitě dětí a jsou nastavena tak, aby se odlišovala od běžného zakazování.
- Vztahy mezi dětmi jsou rovnocenné, podněcují individuální rozvoj sebevědomí, učení, nadání a současně respektují hodnoty, na nichž je založena naše společnost.
- Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra a tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

- Děti nejsou neúměrně zatěžovány a neurotizovány spěchem a chvatem.
- Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).
- Učitelky podporují děti v samostatných pokusech, jsou uznalé, dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reagují pozitivním oceněním, vyvarují se paušálních pochval stejně jako odsudků.
- Učitelky se úspěšně učí samostatně pracovat, rozhodovat a vést osobní odpovědnost.
- V mateřské škole je cítit tvůrčí duch, chuť zkusit něco nového. Je zde příjemná atmosféra. Je kladen velký důraz na slušnou a vlídnou komunikaci všech.
- Učitelky se programově věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).
- Naše MŠ je zapojena do projektu „Celé Česko čte dětem“ – každý den je dětem čteno při poledním klidu. Při čtení spolupracujeme s rodiči, prarodiči, osobnostmi z různých oblastí a školáky ze ZŠ Beneše.

Záměry:

- Nabídka „Adaptačního programu“ pro nově přichozí děti a jejich rodiče.
- Stavět na silných stránkách dítěte.
- Respektování individuálních potřeb dítěte.
- Používat v co největší míře prožitkové a kooperativní učení.
- Zaměření na prosociální dovednosti formou her a činností jako prevenci rizikového chování.
- Vést děti k samostatnosti, založené na vzájemné spolupráci.
- Vést děti ke kritickému myšlení – vytvářet vhodné situace - předcházení konfliktních situací.
- Vytvářet pozitivní klima školy.

3.4 Organizace

Ráno přivádějí zákonní zástupci děti do MŠ do 8:00 hodin. Po domluvě s třídní učitelkou lze dítě přivádět později, a to např. z důvodu návštěvy lékaře, logopedické poradny apod. Ranní svačinku mají děti od 8:30 do 9:00 hodin. V době od 9:30 do 11:30 hodin jsou děti mimo budovu MŠ. Pokud dítě odchází domů po obědě, zákonní zástupci toto musí předem sdělit paní učitelce

a dítě si vyzvednout v době od 11:45 do 12:15 hodin. Z MŠ si dítě vyzvedávají zákonní zástupci nebo jimi pověřenými zástupci, pro které musí být vystaveno **”Zmocnění”**. Bez tohoto písemného zmocnění paní učitelky nevydají dítě nikomu jinému než zákonnému zástupci. Do MŠ dítě dochází pravidelně. Pokud dítě onemocní nebo si je zákonní zástupci chtějí ponechat doma, je potřebné jej ihned omluvit. Mateřská škola může organizovat školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy. Informace o připravovaných akcích jsou vždy včas oznamovány na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd. Doporučujeme zákonným zástupcům pravidelně tyto nástěnky sledovat.

Odchody z MŠ:	11:45 -12:15 hodin	po obědě odcházející děti
	14:00-15:55 hodin	celodenní děti
	16:00 hodin	ukončení provozu MŠ
Uzamčení MŠ:	8:00 hodin	
	8:15 hodin	úklid schodiště
	9: 30 - 10:00 hodin	odchody dětí na pobyt venku
	12: 15 hodin	úklid schodiště
	16:00 hodin	ukončení provozu

Provoz mateřské školy od 6:00 do 16:00 hodin.

Harmonogram dne je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Pravidelně jsou zařazovány (několikrát v týdnu) řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání a zajišťují dětem potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na

osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky, věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas.

Z důvodu maximálního zajištění překryvání učitelek během dopoledních činností, končí provoz na jednotlivých třídách průběžně od 14:00 hodin. Konečný provoz je do 16:00 hodin. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je pravidelné vzhledem ke zkráceným úvazkům učitelek v MŠ.

Harmonogram dne v MŠ

Ranní blok

- 6:00-8:30: scházení dětí, ranní hry dle volby a přání dětí, postupné zapojování dětí do individuálních a skupinových činností, pracovních a výtvarných činností, spontánní a řízené aktivity s dětmi, individuální péče o děti, jazykové chvilky, pohybové činnosti, práce s předškoláky, komunitní kruh, přivítání se s dětmi, rozhovory.
- 8:30-9:00: hygiena, svačinka.

Dopolední blok

- 9:00-9:30: řízená činnost dle TVP.
- 9:30-11:30: příprava na pobyt venku, pobyt na zahradě, vycházky do okolí města, přenášení započatých činností z aktivit na třídě do pobytu venku, pozorování (pobyt venku je přizpůsobován roční době, počasí a stavu ovzduší).
- 11:30-12:15: příprava na oběd, oběd, hygiena, příprava na odpočinek.

Klidový blok

- 12:15-13:30: dle individuálních potřeb dětí - odpočinek na lehátku, spánek, relaxační techniky, autogenní trénink, poslech pohádek a jiných textů, zpěvu, hudby, klidové hry a individuální činnosti, grafomotorické činnosti, řízené činnosti dle programu tříd, příprava dětí na vstup do ZŠ dle individuálních plánů.

Odpolední blok

- 13: 30- 14:00: příprava na svačinu, svačina.

- 14:00-16:00: spontánní aktivity dětí, zájmové činnosti, možnost pokračování započatých prací dne, práce s předškoláky a dětmi s OŠD, rozcházení dětí.

MŠ pracuje ve volném výchovně vzdělávacím režimu, respektuje věkové a individuální zvláštnosti dětí i jejich potřeby a biorytmus. Pevně je stanovena pouze doba stravování a odpočinku.

„Harmonogram dne“ je umístěn v šatnách jednotlivých tříd.

Záměry:

- Dle organizačních možností eliminovat co v největší míře spojování tříd.
- Uvědomovat si a respektovat specifika všech dětí.
- Vytvářet pestrou nabídku činností, která by podporovala všestranný rozvoj dětí.

3.5 Řízení mateřské školy

Zástupce ředitele pro MŠ se snaží zajišťovat dobré pracovní podmínky pro všechny pracovníky školy. Při vedení se snaží o vytváření ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektuje jejich názor a operativní připomínky, zapojuje je do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomoci, vede je ke vzájemné spolupráci; vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a pozitivně je motivuje a snaží se vést celý kolektiv jako jeden tým. Všichni zaměstnanci mají vymezena svá práva a povinnosti v pracovní smlouvě a pracovní náplni. K tomu napomáhají jasně stanovené povinnosti, úkoly a pravomoci dané ve funkčním informačním systému školy a jeho organizační struktura. Všichni pracovníci se chovají profesionálně, podílejí se na dobrém chodu i jménu školy. Účastní se společných provozních porad a pedagogických rad, všichni se aktivně zapojují do evaluační činnosti školy. Zástupce ředitele pro MŠ provádí kontrolní a hospitační činnost. Dále stanovuje pedagogickou radu, vydává pokyny a vnitřní směrnice. Snaží se o zajišťování podmínek pro vzdělávání pedagogických pracovníků, zajišťuje podmínky pro rozvoj školy. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy se opírá o předchozí analýzu a zpětnou vazbu. Kontrolní a hodnotící činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy, z jejichž výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Je vytvořen funkční informační systém pro zaměstnance, a to pedagogické rady, operativní schůzky, osobní jednání, nástěnka v kanceláři pro zaměstnance. Pracovním řádem, Organizačním a Provozním řádem MŠ jsou jasně vymezené povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků. Prostřednictvím nástěnky u hlavního vchodu a na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd, je vytvořen funkční informační systém pro rodiče. Školní řád je umístěn na nástěnce u hlavního vchodu. Provozní řád je vyvěšen na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd. Směrnice k úplatě za předškolní vzdělávání

je vyvěšena na nástěnce u hlavního vchodu. Rodiče by měli respektovat Školní řád, Provozní řád v MŠ, Společná pravidla třídy, pravidelný rytmus a řád, a tím napomáhat v oblasti pěstování zdravých návyků dítěte. Organizace školního roku je vyvěšená na nástěnkách v šatně jednotlivých tříd. Zpětnou vazbou jsou také dotazníky pro rodiče. Vyhodnocení dotazníků složí jako podklad pro další plánování v MŠ.

Záměry:

- Spolupráce všech zaměstnanců v rámci školy.
- Zajištění bezproblémového chodu.
- Podporovat spolupráci mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky - podpora týmové práce, stejného zájmu o společnou věc, podpora vzájemné důvěry, úcty...

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor tvoří 8 učitelek z toho jeden zástupce ředitele pro MŠ, jejichž práce vychází z Pracovní náplně, Zákoníku práce a RVP PV, ŠVP, Ročního plánu, závěrů pedagogických porad. Dodržují školskou legislativu, zejména zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělání pozdější novelizace a dalším vzdělávání a vyhlášku č. 14/2005, č. 43/2006 Sb. o předškolním vzdělávání v platném znění a pozdějších novelizací. Odpovídají za úroveň výchovně vzdělávací práce, jak ve třídě jí svěřené, tak MŠ jako celku a jsou osobně zodpovědné za ochranu a bezpečnost dětí v době, kdy s nimi pracují až do doby, kdy je předají jiné pracovníci MŠ, rodičům nebo jejich zástupcům.

Dále v mateřské škole pracují dva provozní zaměstnanci, a to školnice a uklízečka, jejichž pracovní povinnosti vyplývají z pracovních náplní a provozního řádu MŠ.

Všichni zaměstnanci školy, děti a jejich zákonní zástupci se vzájemně respektují, dbají o vytváření partnerských vztahů podložených vzájemnou úctou, důvěrou a spravedlností, dbají na dodržování základních společenských pravidel a pravidel slušné a zdvořilé komunikace.

Organizace a směny pedagogů jsou upraveny v přehledu rozvržení pracovní doby.

Ředitelka ZŠ s zástupcem ředitele pro MŠ se snaží podporovat profesionalizaci pracovního týmu, sleduje růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Záměry:

- Motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání.
- Podporovat týmovou práci.
- Aplikovat v praxi zkušenosti z odborných seminářů.
- Vést profesní portfolia.
- Podporovat profesní růst učitelek.
- Stabilizovat učitelský personál.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola usiluje o maximální spolupráci s rodinou dítěte. Pedagogové se snaží o navázání vztahu vzájemné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění. Naším záměrem je především vytvořit takový vztah s rodiči, který je motivuje ke spolupráci na základě partnerství. Mateřská škola se snaží pravidelně a dostatečně informovat rodiče o veškerém dění, a to na webových stránkách, Facebooku a na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd. Rodiče, projeví-li zájem, se mohou podílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů a napomáhat řešení vzniklých problémů apod. Pedagogové rodiče citlivě a pravidelně informují o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Podle zájmu a požadavku rodičů poskytují poradenský servis, doporučují vhodnou odbornou literaturu, popř. návštěvu psychologa, logopeda a dalších odborníků na základě průběžně prováděné diagnostiky dítěte. Mateřská škola může organizovat školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy. Mateřská škola pořádá společné akce pro rodiče a jejich děti – vánoční besídky, vystoupení dětí na veřejnosti za účasti rodičů, aj. Snaží se zapojit rodiče do příprav společných akcí a využít při této příležitosti jejich možnosti. Důvěra, porozumění, otevřenost a vstřícnost jsou hlavními znaky dobrých vztahů. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, rádi přijmeme nápady a návrhy, které se týkají vzdělávání jejich dětí. Pedagogové chrání soukromí rodiny, zachovávají diskretnost v jejich vnitřních záležitostech. Pracovníci školy vydávají dětem a jejich zákonným zástupcům pouze takové informace, které bezprostředně souvisí s plněním školního vzdělávacího programu, školního řádu a dalších nezbytných organizačních opatření. Informace, které zákonný zástupce dítěte poskytne do školní matriky nebo jiné důležité informace o dítěti (zdravotní způsobilost,...) jsou důvěrné a všichni pracovníci se řídí zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Záměry:

- Zapojovat rodiče do školních tradic a pomáhat obnovovat místní zvyky a tradice.
- Spolupracovat s rodiči dětí s odkladem školní docházky.
- Nabídka využití „Konzultačních hodin“ 1 x v měsíci.
- Nabídka odborných přednášek, návštěv odborníků ve škole - učitelek ze základních škol, klinického logopeda, dětského psychologa apod.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplánování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo jejich potřebám i možnostem, mít na zřeteli, že se děti ve svých individuálních potřebách a možnostech liší.

Pedagogické pracovnice se snaží o vytváření optimálních podmínek, které vedou k rozvoji osobnosti každého dítěte. Vedou děti k učení, ke komunikaci s ostatními a pomáhají jim, aby dosáhly co největší samostatnosti. Na základě znalostí a rozvojových možností každého dítěte poskytujeme včasnou pedagogickou péči a tím zlepšujeme jejich životní a vzdělávací šance.

Vytváříme podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Navazujeme úzkou spolupráci s rodiči těchto dětí, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme potřebné informace.

Spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služby poradenských zařízení. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti tak, aby individuální rozvojové možnosti byly maximálně podporovány.

Veškeré činnosti jsou prováděny tak, aby všechny děti zažívaly úspěch a radost z toho, co se jim povedlo. Pedagogičtí pracovníci si jsou vědomi, že děti, které mají přiznána podpůrná opatření, se liší ve svých možnostech a individuálních vzdělávacích potřebách. Pedagogičtí pracovníci volí vhodné metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními.

Profesionální postoj uplatňují během vzdělávání nejen pedagogičtí ale i ostatní pracovníci, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Citlivost a přiměřenost působení

okolí má na dítě se speciálními vzdělávacími potřebami mnohem větší vliv, než je tomu u dětí, které tyto potřeby nemají.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami uplatňujeme podpůrná opatření. Při všech postupech dbáme, aby byly v souladu se zájmem dítěte, aby odpovídaly individuálním potřebám dětí.

Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem a metod vzdělávání. Realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí. Samozřejmostí je osvojení specifických dovedností na úrovni, která odpovídá individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky na úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření pomáhá asistent pedagoga.

Podpůrná opatření 1. stupně si stanovuje mateřská škola sama bez doporučení školského poradenského zařízení. U dítěte sledujeme jeho projevy, jak se chová, jak komunikuje, jak mluví, jak spolupracuje, jaké je tempo jeho práce, jak se projevuje v motorice a grafomotorice, v předčtenářské a předmatematické gramotnosti, jak se soustředí, jaká je jeho pozornost a paměť, jaká je jeho dovednost reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti. Má-li dítě potíže ve vzdělávání, vytváří pro ně učitelka písemný plán pedagogické podpory. Úpravy ve vzdělávání dítěte navrhuji pedagogičtí pracovníci, kteří při tom spolupracují se zákonnými zástupci dítěte. Tento plán do tří měsíců vyhodnocujeme a sledujeme, zda se dítě posouvá dopředu. Pokud problémy přetrvávají, po dohodě se zákonnými zástupci dítěte doporučíme dítě vyšetřit ve školském poradenském zařízení, které stanoví, jak postupovat dál, jaká opatření přijmout ve prospěch dítěte.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně stanovuje školské poradenské zařízení. To projedná s mateřskou školou a zákonnými zástupci speciální vzdělávací potřeby dítěte a stanoví na základě vyšetření stupeň PO a doporučí škole vypracovat do jednoho měsíce písemný individuální vzdělávací plán. Po jeho zpracování je s ním obeznámen zákonný zástupce dítěte a školské poradenské zařízení. IVP se vyhodnocuje jedenkrát za dva měsíce a konzultuje se s ředitelkou školy a zákonnými zástupci dítěte, dle potřeby i se školským poradenským zařízením. Pokud se u dětí vyskytnou další, jiné druhy postižení (např. z oblasti zraku, sluchu, pohybu, mentální), škola dle doporučení školského poradenského zařízení pořídí potřebné pomůcky, případně zařídí jejich zapůjčení.

Zástupce ředitele pro MŠ je pověřenou zodpovědnou osobou pro zajištění komunikace se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a učitelkami. MŠ spolupracuje s těmito školskými poradenskými pracovišti: Pedagogicko-psychologická poradna Bohumín, Speciální pedagogické centrum Ostrava a klinický logoped.

Záměry:

- Včasné diagnostikování u dítěte, včetně případných zdravotních problémů.
- Doporučit rodičům vyšetření ve školském poradenském zařízení.
- Vyhотовit bez odkladu Plán pedagogické podpory a postupovat podle něj.
- Vytvářet podmínky umožňující integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání nadaných dětí obdobným způsobem jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro vzdělávání dětí, u kterých bude zjištěno určité nadání, zajistíme co nejlepší podmínky. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na jejich rozvoj. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zpracováváme Plán pedagogické podpory. Pokud se projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Zabezpečíme materiální podmínky pořízením předmětů a pomůcek, které napomáhají dalšímu rozvoji dětí s nadáním (encyklopedie z různých oblastí, náročnější didaktické pomůcky podporující rozvoj logického myšlení, pomůcky k experimentování, v případě uměleckého nadání – např. nadstandardní výtvarný materiál atd.). Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte, a v souladu s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v umělecké škole ZUŠ Bohumín, ve sportovních klubech apod.

Záměr:

- Včasné diagnostikovat nadané dítě.
- Doporučit rodičům vyšetření ve Školském poradenském zařízení.
- Postupovat dle doporučení ŠPZ.
- Podporovat individuální péči o nadané děti.
- Realizovat rozšířené aktivity pro nadané děti.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve spolupráci se zákonnými zástupci probíhá jejich postupná adaptace. Pedagogové se snaží poskytnout dítěti pocit bezpečí, jistoty a citové opory a usnadnit, tak adaptaci na nové prostředí, na paní učitelky i děti. Zajistit klidnou, pohodovou atmosféru plnou důvěry, s každým dítětem spolupracovat, ale přitom postupovat uvážlivě, taktně a flexibilně. V každém jednání s dětmi projevovat trpělivost, laskavost a úctu vůči osobnosti jedince. Podporovat přirozený rozvoj řeči. Postupně rozvíjet sebeobslužné dovednosti. Nenásilnou formou zapojovat dítě do společných činností. Rozvíjet hrubou a jemnou motoriku. Hlavním prostředkem pro dosahování stanovených cílů je TVP, který tvoří jednotný celek bezprostředně související s životem dětí. Plán je možno doplňovat a upravovat na základě spontánně vzniklých situací, čímž je vytvořen prostor pro improvizaci a situační učení. Při vzdělávání dětí je zohledňován jejich psychomotorický vývoj, učitelky respektují vývojová specifika věkové skupiny dětí od dvou do tří let.

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou ve škole opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

Věcné podmínky

Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Hygienické podmínky

Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů).

Životospráva

V oblasti životosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Personální podmínky

Je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.

Stravování

Při přijetí dítěte do mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte je stanoven způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou svačiny, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole. Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování).

Bezpečnostní podmínky

Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí již výše zmíněné podmínky, jejichž optimální nastavení může eliminovat případná bezpečnostní rizika. Při zvýšení počtu dětí při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí vedoucí učitelka MŠ k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy. Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

Materiální podmínky

Postupně dovybavujeme třídy pro děti mladší 3 let hračkami i didaktickými pomůckami přiměřenými jejich věku.

Hygienické podmínky

Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů).

Záměr:

- Postupně doplňovat třídu hračkami a pomůckami pro děti mladší 3 let.
- Usilovat o přijetí chůvy nad rámec stanoveného počtu zaměstnanců z projektu Úřadu práce, hrazeného z prostředků EU,
- Upravit denní režim.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání probíhá v průběhu celého dne při všech činnostech a situacích, které se naskytnou. Vzájemně se prolínají a na sebe navazují tak, aby byly ve vyváženém poměru spontánních a organizovaných činností, individuálních, skupinových i frontálních přístupů. Učíme se hrou, pohybem, praktickými činnostmi, pokusy, kooperativními hrami, situačním učením, duchovní a smyslovou výchovou; nezbytnou součástí jsou individuální rozhovory, rozhovory formou komunitních kruhů nebo komunikačních besed. Přiměřeně využíváme audiovizuální techniku. Předškolní děti pracují s pracovními sešity Kuliferda.

ŠVP PV je zpracováván zástupcem ředitele pro MŠ ve spolupráci všemi učitelkami, které pracují jako tým. Učitelky si vypracovávají své třídní vzdělávací programy „ušité“ na míru dětem ve třídě a na podmínky své třídy. Při jejich tvorbě vycházejí z ŠVP PV a RVP PV.

Třídní programy vycházejí z integrovaných bloků ŠVP a učitelky si je vytvářejí každoročně na podmínky, které mají ve své třídě. Při jejich plnění respektují požadavky dané školním vzdělávacím programem. Používané metody a formy práce se odvíjejí v každé třídě podle věku, schopností a individuálních zvláštností dětí. Učitelky na svých třídách volí tematický celek pro dané období s tím, že se společně domlouvají na tématu, zda ho prodloužit, případně zkrátit nebo v případě potřeby změnit z důvodu nečekané situace (např. přijede divadlo). Oslavujeme svátky v roce a narozeniny dětí a další významné události.

Ponecháváme si prostor pro zařazování pravidelně se opakujících činností a doplňkových aktivit: řízené pohybové aktivity a logo chvilky, zdravotní cvičení, do kterých se zařazují i prvky jógy, Pilates, komunitní kruh má své místo většinou na začátku nebo na konci týdne a má svá pravidla. Volnější komunikační kruh napomáhá k procvičování komunikace, k získávání přehledu o poznacích na dané téma, k rozšiřování poznatků a vědomostí, ale také ke cvičení soustředění a pozornosti. Značnou pozornost věnujeme logopedické prevenci.

K nadstandardu práce mateřské školy přispívají další aktivity jako výlety, návštěvy výstav, divadelní představení v MŠ nebo přímo s návštěvou v divadle, zábavná představení a výchovně vzdělávací programy z oblasti přírody, kultury a života společnosti podle toho, jak nám jsou v průběhu roku nabízeny nebo jak si je učitelky zařazují do svých třídních programů. Všechny tyto programy, které se konají v převážné většině v mateřské škole, jsou pak nadále využívány pro další výchovně vzdělávací práce s dětmi. Pokud za nimi jedeme, tak i cesta

dopravními prostředky, účast v dopravních situacích, poznávání prostředí a okolí, bezpečnost je pro děti velkou životní průpravou.

V rámci pobytu venku využíváme procházky do blízkého okolí MŠ – Rafinérského lesíka nebo dětských koutků ve městě. Dále uskutečňování sportovních aktivit (sportovní hry, olympiády) a to na atletickém oválu ZŠ ČSA. Děti pobývají venku na zahradě při pěkném počasí i odpoledne, odkud si je rodiče vyzvedávají domů.

Spolupracujeme nejen s rodiči, ale také se širší veřejností. Organizujeme sběrové akce (např. sběr papíru s panem Popelou.). Ve spolupráci s rodiči se účastníme charitativní akce SIDUS na podporu nemocnice Motol v Praze a podporu kočičího útulku v Bohumíně. Velmi dobrá je spolupráce se zřizovatelem – Město Bohumín. Dále s ZŠ Beneše a to zejména v oblasti přípravy předškoláků na vstup do první třídy, s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí – PPP Bohumín, SPC Ostrava, s klinickým logopedem, který zajišťuje logopedickou péči dětem z naší MŠ.

Mateřská škola se prezentuje vystoupeními pro veřejnost např. vánoční trhy, Halloween apod. Prezentace MŠ dále probíhá na webových stránkách školy a Facebooku.

Spolupráce s různými organizacemi:

- Bospor a.s – plavecký kurz.
- DDM Bohumín – projekt Šachy do škol, fotbalový turnaj.
- K3 – kulturní akce, divadelní a filmová představení.
- Městská knihovna Bohumín – besedy o knihách, výtvarné soutěže.
- RC Sluně – besedy pro rodiče.
- Městská policie Bohumín – besedy o prevenci.
- Hasičský sbor Bohumín – návštěva a prohlídka zázemí požární zbrojnice, cvičný poplach.
- Atletický klub Bohumín – spoluúčast na AMISU, Běh ulicemi města.
- Městský úřad Bohumín – návštěva a prohlídka radnice Bohumín, beseda se starostou města Bohumín.
- OS Bárt – společné tvoření dětí v ateliéru.
- OS Maryška – prohlídka vernisáží a výstav.

Spolupráce s Domovem Jistoty v Bohumíně:

- Vánoční setkání.
- Den pro babičku.
- Babičko, dědečku zahraj si se mnou, s námi...

Spolupráce s Klubem seniorů:

- Projekt Babička a dědeček do školky – čtení v MŠ v rámci projektu Celé Česko čte dětem.

Zajišťujeme praxi studentům středních, vyšších a vysokých pedagogických škol.

Doplňkové činnosti:

- divadelní představení v MŠ,
- kulturní programy v K3 Bohumín,
- exkurze HZS Bohumín,
- exkurze ZŠ Beneše,
- exkurze do ZUŠ Bohumín,
- exkurze na MěÚ Bohumín,
- zdravý týden,
- výukové programy Světa techniky v Ostravě pro předškoláky,
- návštěvy Planetária v Ostravě,
- mobilní planetárium v MŠ,
- fotografování dětí v MŠ,
- školní puzzliáda,
- sportovní den,
- ponožkový den,
- besedy s Městskou policií,
- besedy a programy v Městské knihovně K3 Bohumín,
- školní výlety,
- Škola v přírodě,
- oslavy svátků a narozenin dětí,
- drakiáda,
- Halloween v MŠ,

- mikulášská nadílka,
- vánoční posezení u stromečku,
- vystoupení dětí na vánočních trzích,
- maškarní ples,
- velikonoční dopoledne,
- vystoupení dětí na vánočních trzích,
- AMIS,
- Slaví celá rodinka – sportovní odpoledne rodiče s dětmi,
- Den pro maminku a tatínka,
- Den dětí,
- zahradní slavnost.

Nabídka nadstandartních aktivit:

- Atletika pro děti.
- Saunování.
- Kurz plavání.
- Výuka na běžkách.
- Usměvavé lyžování v Palkovicích.

Mateřská škola FIT je zapojena do zajímavých projektů:

- Šachy do škol.
- Celé Česko čte dětem.
- Babička a dědeček do školky.
- Masáže do škol.
- "Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky."
- Zdravá 5.
- Ekologická soutěž s panem Popelou.

Projekty MŠ

- Já s tebou ty se mnou...
- Celoškolní preventivní program "Povídání Anetky a Honzíka".
- Projekt pro předškolní děti Emušáci aneb Ferda a jeho kamarádi.

4.1 Počet tříd a charakteristika tříd

Mateřská škola má čtyři třídy. Všechny třídy jsou zapojené do projektů:

- Povídání Anetky a Honzíka.
- „Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky...“
- Celé Česko čte dětem.
- Babička a dědeček do školky.
- Zdravá 5.
- Ekologická soutěž s panem Popelou.

Třídy s předškoláky navíc do projektů:

- Masáže do škol.
- Šachy do škol.
- Projekt pro předškolní děti Emušáci aneb Ferda a jeho kamarádi.

4.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Zařazování dětí do jednotlivých tříd se vypracovává zástupce ředitele pro MŠ na konci školního roku po zápise do MŠ. V průběhu školního roku se může měnit dle potřeby a podmínek. V případě, že je dítě přijato v průběhu školního roku a ve třídě odpovídající jeho věku není volné místo, může být, po předešlé dohodě se zákonným zástupcem, dočasně zařazeno do třídy věku dítěte neodpovídající. Rodiče mají možnost vyjádřit své přání k zařazení svého dítěte do určité třídy. Pokud tomu nebrání závažné provozní důvody je zástupcem ředitele pro MŠ přání rodičů akceptováno. Pokud je to možné, zůstávají děti ve stejném kolektivu dětí nebo v jeho části při postupu do další třídy a mají vždy alespoň jednu učitelku stejnou z předchozího roku. Třídy jsou naplňovány na kapacitu 25 dětí a kapacita mateřské školy je 100 dětí.

4.3 Činnosti spojené se souběžným působením dvou učitelek ve třídě

Činnosti praktické a intelektové jsou pro děti „vzdělávací nabídkou“, **souběžné pedagogické působení dvou učitelů ve třídě zkvalitňuje individualizaci vzdělávání:**

- dopolední hry a řízené činnosti (třídy s dětmi mladších tří let),
- práce ve skupinkách (třídy s předškoláky),

- pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě),
- vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní),
- tvorba a reflexe portfolií dítěte,
- didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně (dětí s OŠD).

4.4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v MŠ FIT, podle kterých bude postupováno při rozhodování o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok v případech, kdy počet žádostí o přijetí podaných zákonnými zástupci dětí, překročí stanovenou kapacitu počtu dětí ve třídách mateřské školy.

Organizace předškolního vzdělávání je stanovena v ust. § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání je založeno na zásadách rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání. K předškolnímu vzdělávání a ke školským službám jsou přijímány v souladu s ust. § 20 odst. 2 písm. d) školského zákona děti cizinců z ostatních zemí, pokud mají právo pobytu na území České republiky na dobu delší než 90 dnů, popřípadě pokud jsou osobami oprávněnými pobývat na území České republiky za účelem výzkumu, azylanty, osobami požívajícími doplňkové ochrany, žadatelé o udělení mezinárodní ochrany nebo osobami požívajícími dočasné ochrany, pokud prokážou oprávněnost svého pobytu dokladem.

Děti jsou přijímány **postupně dle** níže uvedených **kritérií**. Z níže uvedených kritérií plyne, že jsou přednostně přijímány děti v souladu se zákonem č. 561/2000 Sb..

Děti mohou být přijaty k předškolnímu vzdělávání **i v průběhu školního roku, pokud to kapacita MŠ umožňuje.**

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání:

Děti s povinným školním vzděláváním podle § 34a školského zákona a děti s odloženou školní docházkou, s místem trvalého pobytu (v případě cizince místem pobytu), tedy děti 5(6) leté nejpozději dne 31. 8. v kalendářním roce, ve kterém zápis probíhá. Děti splňující očkování dle § 50 zákona č.258/2000Sb., O ochraně zdraví.

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním právním předpisem (§50 zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů), s výjimkou dětí, pro které je od 1. 9. 2017 předškolní vzdělávání povinné.

- Děti, jejichž rodiče projeví zájem o základní vzdělávání na ZŠ Dr. E. Beneše.
- Děti, které mají již v MŠ sourozence.
- Děti, které se zúčastnily zápisu v loňském roce a nebyly pro kapacitu přijaty.

Mateřská škola přijímá k předškolnímu vzdělávání zpravidla děti ve věku od tří let, nejdříve však děti od dvou let (v souladu s §33 a §34 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, školský zákon).

Od 1. ledna 2017 je předškolní vzdělávání povinné pro děti, které od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dosáhnou pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky (§34 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, školský zákon). Podle § 34 a odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (školský zákon) je zákonný zástupce dítěte povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Od 1. září 2017 se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu, a to do výše povoleného počtu dětí ve školském rejstříku (§34 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, školský zákon).

Od 1. září 2018 se k předškolnímu vzdělávání přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku (§34 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, školský zákon). Při přijímání dětí není rozhodující, zda rodiče jsou zaměstnaní, OSVČ nebo nezaměstnaní.

Individuální vzdělávání dítěte

Školský zákon umožňuje další tři způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání: individuální vzdělávání, vzdělávání v přípravné třídě (přípravném stupni základní školy speciální) a v zahraniční škole – v případě rozhodnutí zákonného zástupce plnit povinné

předškolní vzdělávání některou z uvedených alternativních forem, je povinen toto oznámit písemně mateřské škole nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat (tzn. do konce května).

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Zástupce ředitele pro MŠ, předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno (§ 34b odst. 3), (*Desatero pro rodiče předškolního věku*).

Zástupce ředitele pro MŠ, dohodne se zákonným zástupcem dítěte:

- způsob ověření (*přezkoušení dítěte v mateřské škole pohovorem s pedagogem*);
- termín ověření (*poslední pondělí v listopadu*);
- náhradní termín (*první pondělí v prosinci*).

Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření (§ 34b odst. 3).

Zástupce ředitele pro MŠ, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu (§ 34b odst. 4). Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání (§ 34b odst. 7).

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Filozofie naší mateřské školy

Naše koncepce je zaměřena na výchovu předškolního dítěte ke zdravému způsobu života a k vytváření podmínek pro tělesnou, duševní a sociální pohodu. Při výchovně vzdělávací péči se snažíme respektovat vývojové tělesné, duševní, sociální a emocionální potřeby dětí a dbáme, aby tato vývojová specifika byla při jejich výchově respektována. Podporujeme pozitivní komunikaci založenou na vstřícnosti, toleranci, citu a vzájemné důvěře. Naší prioritou je, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu. Snažíme se také, aby byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.

Naším cílem je, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.

Má-li být vzdělávání úspěšné, musí být založeno na čtyřech typech učení, které se v průběhu života každého jedince stanou v jistém smyslu pilíři jeho vývoje:

- Učit se žít společně
- Učit se poznávat
- Učit se jednat
- Učit se být

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházely z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání /RVP PV/.

Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí (biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a

enviromentální) k rozvoji klíčových kompetencí u dětí. Tyto oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek.

Při vytváření ŠVP vycházel kolektiv ze stávajících podmínek, které si škola vytvořila, tj. uplatnění osobnostních dispozic pedagogů při vytváření specifických zaměření jednotlivých tříd.

Vytvořený obecný rámec ŠVP, jednotlivé třídy rozpracují ve vlastních třídních programech s přihlédnutím na potřeby skupiny a zaměření třídy.

5.2 Dlouhodobé cíle ŠVP PV a prostředky realizace

Výchovné působení školy je dlouhodobě zaměřováno na uplatňování rozšířených pohybových aktivit se záměrem podporovat zdraví, pohybovou a fyzickou zdatnost dětí.

Prostředky realizace:

- Hravou formou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti, získávat důvěru ve vlastní schopnosti a překonávat strach.
- Rozvíjet dítě a jeho schopnost učení a poznání (podporovat a rozvíjet tělesnou zdatnost, zdraví, dovednost, schopnost myšlení, rozhodování, učení, řeč).
- Zaměřit se na zdravou výživu a zvýšení tělesné aktivity.
- Dát základ pro vytvoření správných pohybových návyků.
- Správné dýchání a držení těla.
- Zařazování sezónních sportů – halová kopaná, lyžování, plavání, aerobic pro děti, Jóga pro děti, Pilates.
- Nabízení sportovně relaxačních aktivit – zimní škola v přírodě, jarní pobyt na horách, olympiády v atletice, plavání, solná jeskyně, saunování.

Poznávání nejbližšího prostředí, ve kterém dítě žije, vytvářet povědomí o místě, kde vyrůstá.

Prostředky realizace:

- Pomoc dětem objevovat svět přírody, přírodní jevy a děje.
- Mateřská škola má možnost kontaktu s přírodou v blízkém okolí, tato skutečnost je důležitá pro aplikaci environmentální výchovy.

- Odráží se především v rozvoji povědomí dětí o přírodním a kulturním prostředí, kterým je dítě obklopeno, vytvářením pozitivního vztahu k němu, ochrany a vytváření životního prostředí, úzce však souvisí i s morálními aspekty – úcta k životu a jeho ochrana.
- Procházky do okolí školky a do města – získat povědomí o místech, kde děti bydlí, kde se nacházejí obchody a instituce.
- Pořídít do dětské knihovny publikace týkající se historie města a umět jí využívat při různých činnostech.
- Používat pomůcky se symboly města.
- Účastnit se akcí organizovaných městem i jiných organizací – MěÚ Bohumín, BOSPOR, K3, DDM a další.
- Besedy a exkurze – Městská policie, hasiči, známé osobnosti apod.
- Ve spolupráci s rodiči zajistit návštěvy různých oborů podnikání.
- Ve spolupráci se ZŠ – Kouzlo kabinetů.

Motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat zájem o vše nové a vést k samostatnému myšlení a řešení problémů, s ohledem na jeho věkové zvláštnosti.

Prostředky realizace:

- Spolupráce s Městskou knihovnou – práce s knihou.
- Nabízet dětem tematicky zaměřené činnosti, námětové, didaktické, logické a společenské hry, které vedou k získávání vědomostí, dovedností a návyků na jeho vlastní úrovni vývoje.
- Snažit se obsah specifických činností zaměřit na plnění cílů přiměřeně věku dětí.
- Co nejvíce využívat metodu experimentu a pokusu, tematicky zaměřené činnosti obohatit názornými ukázkami.
- Vést s dětmi diskusní a komunitní kruhy k jednotlivým tématům.
- Využívat spolupráci s dalšími organizacemi.
- Dětem nabízet přiměřené činnosti umožňující dítěti dosáhnout úspěchu.
- Přípravy besídek a vystoupení s programem na veřejnosti.
- V rámci řízených i spontánních činností podporovat zájem dětí o vše nové, podávat informace přiměřené jejich věku a možnostem chápání (nepřetěžovat děti), nedávat hotové informace, ale nabádat a dávat prostor k vlastní cestě poznávání a získávání zkušeností.

Nabízet příležitosti k rozvoji sociální soudružnosti, vést k respektu a úctě k druhým s tolerancí k odlišnostem.

Prostředky realizace:

- Vytvořit co nejlepší podmínky pro přirozený osobnostní rozvoj.
- Vést děti k naslouchání, komunikaci, k umění prosadit se.
- Vést dítě k osvojení si základů hodnot, na kterých je založena naše společnost (svoboda a rovnost všech lidí, solidarita se slabými a ohroženými, hodnoty spojené se zdravím, životem, se životním prostředím, kulturní dědictví, tradice).
- Vést dítě k získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí (rozvíjet a poznávat sama sebe, své potřeby a zájmy, sebevědomí, sebedůvěru, učíme se spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé).
- Vést děti k vzájemné pomoci a toleranci mezi kamarády ve třídě a mezi třídami.
- Zařazovat námětové, kooperativní a sociální hry na téma rodiny a přátelství.
- Podporovat dětská přátelství formou HPH, dramatických činností, pohybových her.
- Zařazovat činnosti ve dvojicích i ve skupinách aktivity nejružnějšího zaměření.
- Vytvářet modelové situace, které vedou k ohleduplnosti a naslouchání druhému.
- Poslech pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte.
- Podílet se na společných akcích s dalšími organizacemi – MŠ, RC Slůně apod.
- Podporovat tradice, zvyky, sportovní akce, kulturní programy.
- Oslavy narozenin a svátku u dětí i zaměstnanců.
- Posilovat u dětí mravní hodnoty – obrázky pro dlouhodobě nemocné kamarády, či kamarády v lázních.
- Vytvořit pravidla soužití ve třídě.
- Důležitým prvkem prevence v této oblasti je i vytvoření příznivého sociálního klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a pedagogickými pracovníky a mezi pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci dětí.

5.3 Metody a formy vzdělávání

V pedagogickém procesu v mateřské škole používáme různých organizačních forem činnosti dětí, které umožňují dosáhnout žádoucího vzdělávacího výsledku. Jejich promyšlené a účelné střídání činí život dětí pestrým a dynamickým, což odpovídá jejich fyziologickým potřebám a stadiu jejich psychického rozvoje. Hlavní formou činnosti dítěte v předškolním období je hra.

Hra je specifickým projevem aktivity dítěte, ovlivňovaná prostředím, v němž dítě žije a do něhož se hrou začleňuje. Hra přispívá k harmonickému formování dítěte, umožňuje dosahovat cílů všech složek vzdělávání, je prostředkem vzdělávací práce. Je rovněž metodou vzdělávací práce. Hra odpovídá svým obsahem, formou a proměnlivostí osobností malého dítěte. Dovoluje tak učitelce věnit různé metodické postupy k dosažení vytýčeného cíle vzdělávání.

Učitelka ve své práci využívá všech stadií her – od her individuálních u nejmenších dětí, přes párové (kooperativní) až po hry skupinové a rovněž využívá všech druhů her. Jsou to především tvořivé hry, které si dítě vytváří samo, námětové hry, též dramatizující a konstruktivní. Učitelky pracují rovněž s hrami s pravidly, a to jsou hry pohybové a didaktické.

Děti předškolního věku mají potřebu žít v dětské společnosti. Dobře vedený dětský kolektiv působí výchovně.

V procesu vzdělávání dětí používáme různých metod – slovní, názorné a praktických činností. Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli.

Ke slovním metodám patří například návody, vysvětlení, popis, vyprávění, rozhovor, beseda, předčítání a další. Efektivnost těchto metod závisí na kultuře řeči učitelky a její schopnosti působit na děti intonací a tempem řeči. Slovní metody vhodně spojujeme s praktickou činností.

Do skupiny názorných metod patří především pozorování, předvádění, pokus, exkurze a vycházka. Názorné metody často spojujeme s metodami praktické činnosti, například experimentování. Tyto metody přinášejí navíc dětem citový prožitek, který usnadňuje učení. V této fázi pak zařazujeme rovněž učení metodou navození problémových situací.

Při vzdělávání dětí zachováváme rovněž obecné zásady – cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost, individuální přístup.

Pro děti předškolního věku je velmi důležité, aby byly učitelkou vedeny k určitému vzdělávacímu cíli. Rovněž aby na ně všichni dospělí působili jednotně a shodně.

Učitelky dobře znají věkové a individuální zvláštnosti dětí a mají na zřeteli přiměřenost jak v oblasti tělesného, tak i rozumového rozvoje dětí.

Uplatňujeme také zásadu názornosti tak, aby děti poznávaly, pokud možno všemi smysly, tudíž názorně.

Poznávání umožňuje učitelka dítěti posloupně a vychází od jednoduchého ke složitějšímu. Trvalost těchto poznatků u dětí zajišťuje učitelka vhodnou motivací a působením na různé smyslové orgány.

Učitelky také využívají ve vzdělávací práci kolektivu dětí, ale jsou si vědomy také nutnosti individuálního přístupu k dětem.

Veškeré činnosti a aktivity organizujeme tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě, experimentování, samostatnosti, komunikaci, hodnocení, sebehodnocení a spolupráci.

Učitel je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami poskytujeme podpůrná opatření. Podpůrná opatření 1. stupně jsou poskytována zpočátku formou přímé podpory, kdy vytváříme optimální vzdělávací podmínky – vhodně zvolené organizační formy a vzdělávací metody, které maximálně vyhovují potřebám a možnostem dítěte. Pokud nestačí přímá podpora, zpracováváme **Plán pedagogické podpory podle níže uvedených pravidel.**

- na vypracování PLPP spolupracují učitelky, které mají dítě se SVP ve své třídě,
- PLPP má písemnou podobu na předepsaném formuláři, obsahuje popis obtíží, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu,
- před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností a návyků,
- učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte, informuje zákonné zástupce a po zpracování PLPP s ním zákonné zástupce seznámí,
- s PLPP jsou seznámeny všechny učitelky,
- PLPP se vyhodnotí do 3 měsíců od zahájení podpůrných opatření.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. – 5. stupně zpracováváme pro dítě na základě doporučení školského poradenského pracoviště Individuální vzdělávací plán. Pravidla a průběh tvorby, realizace individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

- IVP zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce dítěte.
- IVP vychází ze školního vzdělávacího programu.
- obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte:

Učitelky zpracovávají pedagogickou diagnostiku každého dítěte, pozorují jejich chování i zájmy, uplatňují individuální přístup ve vzdělávání. Dětem, které v průběhu vzdělávání projevují známky nadání, věnují učitelky zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, postupujeme podle níže uvedených pravidel.

- V situacích vyžadujících značnou koordinaci s rodiči zpracováváme PLPP.
- Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.
- Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP.
- Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a ŠPZ.

5.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let sledujeme stejné vzdělávací cíle a záměry, jako u dětí starších. Učitelky však volí takový výchovně vzdělávací přístup, který akceptuje specifika související s úrovní vývoje dvouletého dítěte.

- Přizpůsobený adaptační režim.
- Srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jednání.
- Vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně.
- Časté opakování činností.
- Pravidelný denní režim, pravidelné rituály.
- Střídání nabídky činností.
- Trénování návyků a praktických dovedností.
- Dostatek času na realizování činností, včetně převlékání a stravování.
- Hodně prostoru pro volné hry.
- Více klidu (prostor k odpočinku během dne).

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah ŠVP MŠ FIT je rozdělen do 5 integrovaných bloků, které jsou podrobněji zpracovány v třídním vzdělávacím programu (TVP) zpravidla v týdenních podblocích (tematických částech). Témata TVP jsou dětem blízká, vycházejí z jejich prožitků, z toho, co vidí kolem sebe. Navazují na sebe, prolínají se, dají se měnit nebo prodlužovat podle potřeby, aktuální situace nebo zájmu dětí.

Obsahem vzdělávání je stanovení dílčích cílů v oblastní úrovni, dílčí cíle vyjadřují konkrétní záměry v dané vzdělávací oblasti. Ty vedou k dílčím výstupům, tedy k poznatkům, dovednostem, vytváří postoje a hodnoty, které dílčím cílům odpovídají, a to v 5 oblastech.

- Dítě a jeho tělo (oblast biologická).
- Dítě a jeho psychika (oblast psychologická).
- Dítě a ten druhý (oblast interpersonální).
- Dítě a společnost (oblast sociálně kulturní).
- Dítě a svět (oblast enviromentální).

Rámcové cíle pedagog naplňuje každodenní prací, a to ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

6.1 Vzdělávací oblasti

Dítě a jeho tělo.

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

Dílčí cíle:

- Uvědomění si vlastního těla.
- Rozvoj hrubé a jemné motoriky.
- Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, pohybových činnostech a jejich kvalitě.

- Osvojení si dovedností důležitých k potřebě zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů.

Výstupy:

- Zvládnutí základních pohybových dovedností, soulad pohybu se zpěvem a hudbou.
- Dosazení dovedností v oblasti smyslového vnímání: rozlišování zvuků – sluch; tvarů – zrak, hmat; vůní; pachů a chutí – čich, chuť.
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- Umět provádět jednoduché pracovní činnosti související s udržováním pořádku.
- Chápat, co prospívá zdraví a co mu škodí.
- Znat částí těla, základní orgány a mít povědomí o jejich funkci.
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říct „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě).

Dítě a jeho psychika.

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Blok: Jazyk a řeč

Dílčí cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka.

Výstupy:

- Rozumět vnímanému, vyjadřovat samostatně a smysluplně vlastní myšlenky.

- Chápat smysl otázek a umět na ně správně reagovat.
- Učit se rozumět novým výrazům slov – stále rozšiřovat slovní zásobu.
- Umět vyprávět jednoduchý příběh, pohádku.
- Samostatně reprodukovat říkanku, básničku, písničku.
- Zvládnout dramatickou úlohu.
- Snažit se aktivně používat nově navozenou správnou výslovnost.
- Poznat některá písmena, čísla.

Blok: poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

Dílčí cíle:

- Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie.
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.).
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Vytváření zájmu pro práci s informacemi.

Výstupy:

- Udržení soustředění, pozornosti.
- Pojmenovat to, co dítě obklopuje.
- Učit se podle instrukcí.
- Chápat základní matematické pojmy.
- Těšit se z poznávání nových věcí.
- Učit se odlišit podstatné znaky, charakteristické rysy předmětů.
- Chápat prostorové pojmy, částečně se orientovat v čase.

Blok: Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle:

- Rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání identity, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti).
- Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí.

- Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky.
- Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci.
- Rozvoj schopností a dovedností pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem.
- Posilování sociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině apod.).
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.
- Rozvoj základní kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte.
- Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů.

Výstupy:

- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- Odloučit se určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
- Uvědomovat si samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje a vyžadovat je.
- Rozhodovat o svých činnostech.
- Odpovídat za sebe a za své jednání ve známých a opakujících se situacích.
- Odhadovat na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chybu.
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
- Prožívat radost ze zvládnutého a prožívaného.
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a kontrolovat ji, dokončit, co započalo.
- Poslouchat a plnit smysluplné pokyny a příkazy, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přistupovat na vyjasněná a pochopená pravidla.
- Zorganizovat hru.
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání) rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí.
- Prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí a, snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.).

- Být citlivé k cizím bytostem, k přírodě, k věcem.
- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
- Odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná.
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva a respektovat je.
- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené.
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (objevovat svůj názor, přijmout jiný názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
- Oprostit se od nepříjemných projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělit o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- Vnímat co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc, chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i dětmi (zdravit máme děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.).
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Začlenit se do třídy a zařadit, mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
- Adaptovat se na prostředí školy i jeho běžné proměny (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.
- Vyjednávat s dětmi a dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení.
- Utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí (nelhat, nebrat cizí věci, neničit věci kolem sebe, neubližovat, neponižovat, neposmívat se druhým a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat).
- Chovat se slušně a zdvořile k dospělým.
- Dodržovat pravidla her a jejich činností, jednat spravedlivě, hrát fair.

- Zacházet šetrně s hračkami.

Dítě a ten druhý.

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dílčí cíle:

- Pěstování pozitivního chování ve vztahu k druhým.
- Rozvoj schopností směřujících k navazování vztahů.
- Rozvoj komunikativních dovedností.
- Ochrana soukromí dítěte.

Výstupy:

- Komunikovat s dospělými a respektovat je.
- Komunikovat s vrstevníky a navazovat přátelství.
- Chápat osobní odlišnosti lidí.
- Uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhé – oprostít se od nepřiměřeného sobectví.
- Vnímat potřeby druhých-vycházet jim vstříc.
- Bránit se projevům násilí.

Dítě a společnost.

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dílčí cíle:

- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte.
- Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.

- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat a spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství, k třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických) produktivních i receptivních.
- Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění.

Výstupy:

- Umět pozdravit dospělé osoby v MŠ, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc, učit se neskákat do řeči.
- Začlenit se mezi vrstevníky, respektovat jejich individuální odlišnosti.
- Podřídít se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spoluvytvářet atmosféru pohody.
- Vytvořit si představu o tom, co je dobře a co špatně a dle toho se chovat.
- Odmítat společensky nežádoucí chování a bránit se jeho důsledkům.
- Dodržovat pravidla her, umět prohrávat. Zacházet šetrně s hračkami a knížkami.
- Umět se tvořivě vyjádřit pohybem, kresbou, zpěvem apod.
- Vnímat umělecké a kulturní podněty a umět je zhodnotit (líbí se mi, baví mě...).

Dítě a svět.

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Dílčí cíle:

- Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije.
- Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním a kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také ničit a poškozovat.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám.
- Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách.

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem.
- Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.
- Osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí.
- Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemi.

Výstupy:

- Elementární poznatky o lidské společnosti, zvycích a práci lidí, o přírodě a technických přístrojích, se kterými se dítě setkává.
- Bezpečná orientace v prostředí MŠ, v okolí domova.
- Základní poznatky o své zemi o jiných zemích, o zeměkouli, vesmíru.
- Pečovat o okolní životní prostředí: dbát na čistotu a pořádek, starat se o rostliny, neničit okolí...
- Odhadnout některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout.

Plněním dílčích cílů a získávání dílčích výstupů vedou k dosažení klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení**
 - dítě pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, užívá jednoduché pojmy, znaky a symboly,
 - umí využít získané poznatky v praktických situacích a v dalším učení,
 - získává elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, orientuje se v prostředí, ve kterém žije, v jeho řádu a dění,
 - klade otázky, hledá odpovědi, je aktivní, chce porozumět všemu, co ho obklopuje, co se kolem něho děje, raduje se ze svých výsledků,
 - učí se spontánně i vědomě, soustředí se na činnosti, zadanou práci dokončí, dovede postupovat podle pokynů a získávat výsledky,
 - odhaduje své síly, hodnotí své pokroky, ocení výkony druhých,
 - dostává uznání a ocenění, následně má radost z učení.
- **kompetence k řešení problémů**
 - všímá si dění i problémů kolem sebe, má aktivní zájem,
 - samostatně řeší problémy, které zná, náročné řeší s pomocí dospělého,

- řeší problémy různými možnostmi a variantami, využívá dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost,
 - myšlenkové a praktické problémy řeší pomocí logických, matematických i empiristických postupů, pochopí řešení a využívá je v dalších situacích,
 - upřesňuje si početní představy, užívá číselné i matematické pojmy, vnímá matematické souvislosti,
 - volí funkční řešení,
 - nevyhýbá se problémům, řeší je, uvědomuje si, že aktivitou může ovlivnit různé situace,
 - nebojí se chybovat, protože pedagog oceňuje nejen úspěch, ale i snahu.
- **kompetence komunikativní**
 - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
 - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými a jinými prostředky,
 - domlouvá se gesty a slovy, rozumí významu některých symbolů,
 - bez zábran a ostychu komunikuje v běžných situacích s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou,
 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
 - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji využívá,
 - využívá informativní a komunikativní prostředky v běžném životě (knížky, encyklopedie, audiovizuální techniku, telefon...),
 - uvědomuje si, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky, ví, že je možné se je naučit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení cizích jazyků.
 - **kompetence sociální a personální**
 - samostatně se rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,
 - ví, že za své jednání odpovídá a nese důsledky,
 - dětským způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,

- ve skupině se dokáže prosadit i podřídit, při společných činnostech se domlouvá, spolupracuje, uplatňuje své základní společenské návyky a pravidla, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
 - napodobuje modely prosocionálního chování a mezilidských vztahů, které se odehrávají v jeho okolí,
 - spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá dané povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla, akceptuje je,
 - obezřetně se chová při styku s neznámými lidmi nebo neznámých situacích, odmítá nevhodné chování i komunikaci, umí odmítnout nepříjemnou komunikaci,
 - chápe, že lidé jsou různí, umí být tolerantní k odlišnostem,
 - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí, ubližování a ponižování jiného dítěte.
- **kompetence činností a občanské**
 - svoje činnosti a hry plánuje, organizuje, řídí a vyhodnocuje,
 - rozpozná a využívá svoje silné stránky, pozná i svoje slabé stránky,
 - rizika svých nápadů odhaduje, jde za svým záměrem, dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem,
 - ve hře, práci i učení má smysl pro povinnost, přistupuje k nim zodpovědně, váží si práce a úsilí druhých,
 - je otevřený k aktuálnímu dění, zajímá se o druhé i o dění kolem sebe,
 - chápe, že zájem o dění kolem něho, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky,
 - má základní dětskou představu o tom co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je s nimi v rozporu, uvědomuje si to a snaží se podle toho chovat,
 - spoluvytváří pravidla soužití mezi vrstevníky, rozumí jim a ví proč je dodržovat,
 - uvědomuje si svá práva i práva druhých, respektuje je, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,
 - uvědomuje si, že svým chováním může ovlivnit prostředí, ve kterém žije,
 - dbá na osobní zdraví a bezpečí, i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné přírodní i společenské prostředí.

Úroveň dosažení kompetencí u jednotlivých dětí je individuální. Uvedené kompetence jsou formulovány tak, aby učitelům ukazovaly cestu, kam směřovat, oč usilovat, aby dosažení určité úrovně přispělo k výbavě dítěte pro celoživotní vzdělávání.

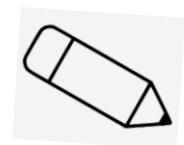
6.2 Časový harmonogram jednotlivých integrovaných bloků

Žlutá pastelka – září, říjen

Červená pastelka – listopad, prosinec

Bílá pastelka – leden, únor

Zelená pastelka – březen, duben

Modrá pastelka – květen, červen

6.3 Názvy integrovaných bloků, jejich charakteristika a hlavní tematické okruhy

Kreslím, kreslím, jak se dá, kdo chce, ať se podívá, vytvářím obrázky veselé jak pastelky. A když budu malovat, obrázky se budou smát. Velkou radost z toho mám, když se na ně podívám. Zkuste se mnou vytvářet, chce to čas, to není hned! A později zjistíte, co už všechno umíte!

Zaměření na adaptaci nově přichozích dětí do MŠ. Vytváření příznivých podmínek a snaha navodit atmosféru bezpečí a důvěry. Rozvíjení schopnosti dítěte žít v kolektivu.

Vytváření povědomí o svém těle, zdravé výživě a zdravém životním stylu. Osvojování si poznatků o podzimní přírodě a tradicemi spojené s tímto obdobím.

NÁVRHY TÉMAT VE TŘÍDĚ:

- Adaptace a seznámení s prostředím MŠ
- Moje tělo a moje zdraví
- Charakteristické znaky – roční období podzim

Očekávané výstupy:

- dokázat se odloučit na určitou dobu od rodičů a být aktivní bez jejich opory,
- dokázat se orientovat v prostředí MŠ,
- umět navazovat vzájemné kontakty v MŠ (jak s dospělými, tak dětmi),
- snažit se ovládat své afektivní chování,
- spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat a dodržovat,
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije,
- zvládnout užívání všech smyslů,

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pobytu a zdravé výživy,
- dokázat se domluvit, vyjadřovat samostatně a smysluplně své myšlenky,
- záměrně se soustředit na činnosti a udržet pozornost,
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného,
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování,
- dokázat esteticky vnímat, cítit a prožívat okolní svět,
- získat poznatky o světě, životě a přírodě a jejich proměnách.

Hlavní okruhy činností:

- seznámení s novými kamarády,
- prohlídka mateřské školy,
- pozorování změn počasí, působení na zdraví člověka,
- seznámení se svou značkou, s místem ukládání věcí a hraček,
- sebeobsluha v umývárně, WC, šatně, stravování, spánek,
- návštěva ostatních tříd,
- cesta k domovu,
- hry s dopravními značkami, prostředky, seznámení s funkcí semaforu, velikosti...,
- pozorování dopravy na silnicích, hry na dopravním hřišti,
- hry i rozhovory o rodině, její struktura, jména členů rodiny – jejich funkce,
- pozorování práce na polích a v příměstských částech města na zahrádkách,
- pozorování změn počasí, působení na zdraví člověka,
- seznamování s různými úpravami ovoce a zeleniny,
- poznat podle vzhledu, chuti, vůně ovoce a zeleninu,
- vést děti k postupnému používání všeobecného pojmu,
- upozorňovat na nutnost omýt ovoce a zeleninu před jídlem pitnou vodou,
- sběr a práce s přírodninami,
- sbírání a lisování spadných listů,
- třídění podle barev, velikosti a druhů,
- barevnost podzimu – pojmenovávání barev kolem sebe,
- malování v souladu s barvami v přírodě, dojít k barevnému procítění,
- míchání barev a jejich odstínů,

- co je zdraví? – jak ho chráníme – co je zdravé a nezdravé – CD Pavel Novák,
- matematické pojmy – první, poslední, číselná řada...

ČERVENÁ PASTELKA

Osvojování si poznatků o změnách v přírodě. Posilování paměti, rozvíjení vztahů k lidem, k rodině a kamarádům. Seznámení dětí se zvyky a tradicemi tohoto období, snaha vytvořit krásnou atmosféru za pomoci pohádek.

NÁVRHY TÉMAT VE TŘÍDĚ:

- Charakteristické znaky - roční období zima
- Mikuláš a vánoce
- Pohádky

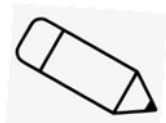
Očekávané výstupy:

- sladit pohyb s rytmem a hudbou, ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku,
- naučit se z paměti krátké texty, melodie a jednoduchou dramatickou úlohu,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech,
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků,
- uplatňovat své individuální potřeby a přání,
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat,
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.

Hlavní okruhy činností:

- poznávání hodnoty lidské práce při přípravě na vánoční svátky (úklid v domácnosti, pečení cukroví...),
- poslech pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi, rodinou,
- výzdoba prostředí MŠ,
- výroba vánočních řetězů ze zeleniny pro lesní zvířátka,
- zdobení stromku v lese (zvířecí rodinka),
- akce „Mikulášská nadílka“,

- hudebně pohybové a taneční hry „čertovský tanec“,
- zachycování skutečností ze svého okolí, vyjádření prožitků,
- „U nás doma s Mikulášem“,
- výroba Mikulášků a čertíků různými technikami,
- pozorování prodeje kaprů, seznámení s vánočními zvyky a tradicemi,
- přednes, společná recitace, dramatizace a zpěv ve společenství svých vrstevníků,
- hudba pomalá x rychlá, rozlišování zvuků i tónů, vzestupná x sestupná melodie,
- poslech vánočních koled.

BÍLÁ PASTELKA

Rozvíjení sounáležitosti s přírodou, péče o zvířátka v zimní přírodě. Seznámení s různými profesemi a povoláním. Rozvíjení kladného vztahu k pohybu.. Seznámení dětí s tradicemi tohoto období.

NÁVRHY TÉMAT VE TŘÍDĚ:

- Zvířátka v zimě
- Zimní sporty
- Povolání, tradice, Masopust

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti při pohybu v různém prostředí,
- chovat se tak, aby neohrožovaly zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých,
- popsat situaci jak skutečnou, tak podle obrázku,
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení,
- uvědomovat si své možnosti i limity, své silné i slabé stránky,
- dodržovat dohodnutá pravidla bezpečnosti a respektovat potřeby jiného dítěte,
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami a knížkami,
- dokáže zvládat praktické činnosti, na jejíž základě se seznámí s různými přírodními procesy,
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu,

- porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve větách,
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických),
- spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem,
- dokázat zhodnotit své zážitky,
- rozlišovat aktivity, které mohou kladně nebo záporně ovlivnit zdraví.

Hlavní okruhy činností:

- vnímání krás zimní přírody a její charakteristické znaky,
- péče o ptáčky a zvířátka v zimě (krmítka a krmení),
- hledání a určování stop ve sněhu, vytváření vlastních stop a cestiček,
- výtvarné zachycení zvířecí figury i s detaily,
- četba pohádek se zvířecími hrdiny, dramatizace,
- seznámení se zimními sporty,
- provozování zimních sportů (sáňkování, koulování, klouzání),
- vlastnosti sněhu a ledu – pokusy,
- výtvarné zpracování (sportovec, sněhulák) – různé techniky,
- příprava na zápis do školy – jména a adresy svých rodičů,
- počítání do deseti, geometrické tvary, procvičování základních a odvozených barev,
- samostatný projev na určité téma, rozpoznávání začátečního a koncového písmena ve slově,
- pojmenování nejznámějších pohádkových bytostí,
- chápat rozdíl mezi prózou a poezií,
- rozlišení vtipu a šikovnosti od lsti a hlouposti,
- hledání rýmů,
- obohacování slovní zásoby o přídavná jména (jaká je, jaká by měla být...),
- uspořádání na základě časové a dějové posloupnosti (první, poslední, před, za, přes, za rok...),
- práce s knihou, jejich ilustrace,
- rozlišení dobra x zla na pohádkových postavách,

- dramatizace, improvizace, recitace,
- práce s loutkou – slovní projev,
- sledování divadla, poslech pohádek, příběhů...
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, hudební, pohybové)

ZELENÁ PASTELKA

Zaměření se na seznámení se vztahy mezi přírodou a okolním životním prostředím. Jak je život ovlivněn počasím, přírodou, člověkem, technikou. Učit se chránit bezpečí své i druhých. Upevňování kladného vztahu ke knihám. Seznámení dětí s tradicemi tohoto období.

NÁVRHY TÉMAT VE TŘÍDĚ:

- Charakteristické znaky ročního období jaro
- Ekologie – Den země, Den knihy, doprava
- Velikonce – mláďátka hospodářských zvířat

Očekávané výstupy:

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, s drobným nářadím, různými pomůckami,
- jednoduchými hudebními nástroji,
- projevovat zájem o knížky, časopisy, soustředěně poslouchat četbu, sledovat divadlo,
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně,
- chápat základní číselné a matematické pojmy, prostorové a časové,
- být citliví ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem,
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (něco jiného umí či neumí),
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik,
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný a pestrý,
- zvládat jednoduché činnosti v péči o životní prostředí,
- všimnout si změn a dění v přírodě,
- poznat a pojmenovat přírodu kolem nás,
- znát význam životního prostředí pro člověka,

- umět rozlišit činnosti, faktory, které na životní prostředí působí kladně a naopak,
- obhajovat svůj názor nebo postoj, respektovat jiný názor nebo postoj.

Hlavní okruhy činností:

- pozorování změn počasí, prodlužování dne,
- pokusy – rychlení větviček, klíčení semen,
- zhotovení Morany a její vynášení,
- pozorování růstu rostlin, zelenajících se stromů,
- pozorování tažných ptáků, zvířatům se rodí jejich mláďata,
- rozdíl mezi domácími a volně žijícími zvířaty,
- seznámení s různými druhy zvířat – i vyhynulými,
- slovní hádanky – poznávání zvířat podle popisu,
- vycházky do přírody,
- rozhovory o Vesmíru, Zemi (encyklopedie a různé publikace),
- vodstvo (potok, říčka, řeka, moře, oceán),
- práce s glóblem a atlasem,
- materiály – ze všeho jde něco vyrobit,
- lidé s různou barvou pletí a mluveným jazykem,
- tradice – příprava na svátky jara. Velikonoce,
- malování kraslic, pletení pomlázek, koledy.

Rozvíjení sounáležitosti se světem, cestujeme za zvířátky do světa. Rozvoj základů pro práci s informacemi. Seznámení dětí s tradicemi tohoto období.

NÁVRHY TÉMAT VE TŘÍDĚ:

- Charakteristické znaky ročního období – léto
- Svátek rodiny, Den dětí
- Zvířátka celého světa
- Hurá prázdniny

Očekávané výstupy:

- sladit pohyb s rytmem a hudbou,
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči,
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (podstatné znaky, vlastnosti, rozdíly a vzájemné souvislosti),
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky,
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad,
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem s úctou a vážit si jejich úsilí,
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ,
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci,
- formulovat otázky, správně odpovídat, hodnotit výkony a slovně reagovat,
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí,
- zorganizovat hru a rozhodovat o řešení v jednoduchých situacích,
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme ve svém okolí setkat.

Hlavní okruhy činností:

- delší vycházky do přírody a její pozorování,
- pomoc při péči o květiny na školní zahradě (skalka),
- pozorování rostlin a živočichů v některých ekosystémech,
- pozorování skutečnosti – práce s herbárii a atlasy,
- využívání pracovních listů správně x nesprávně,
- malování, kreslení – hmyz, motýli, ryby,
- dramatická, improvizáční hra, spontánní hra, radost z pohybu – prožívání emocí,
- seznámení s profesemi – co dělá máma a táta,
- moje maminka – jaká může být? – hledání přívlastků,
- výroba dárků a přání pro maminku a babičku,
- příprava kulturního pásma k oslavě jejího svátku,
- turistika – zvládání i náročnějších tras,
- seznamování s exotickými zvířaty,
- celoškolský výlet,

- oslava dne dětí – rozloučení s předškoláky,
- návštěva dopravního hřiště v parku P. Bezruč,
- seznámení dětí s možným nebezpečím – jak se před ním chránit,
- hry s vodou,
- soutěživé hry na stanovištích – hod, skok do dálky (písku), míčové a pohybové hry,
- poznávání různých dopravních prostředků – pojmenování,
- dělení do skupin,
- poznatky o životě Indiánů.

7 Evaluační systém

Evaluační systém vychází ze závazných právních dokumentů:

Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání - § 12 Vyhláška MŠMT č. 15/2005., § 8 a9.

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšení vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Sledujeme:

- naplňování cílů školního programu,
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- kvalitu podmínek vzdělávání,
- kvalitu práce pedagogů,
- výsledky vzdělávání.

Kritéria autoevaluace jsou obsažena v jednotlivých kapitolách RVP PV.

Předmět evaluace:

- práce a činnosti, které s dětmi provádíme, reakce a chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj, relativní posun dítěte i celé skupiny,
- vývoj kvality pedagogické práce učitelek,
- věcné podmínky,
- životospráva,
- psychosociální podmínky,
- personální pedagogické zajištění,
- spoluúčast rodičů.

Nástroje:

- rozhovor,
- diskuze,

- pozorování,
- hospitace, orientační vstupy,
- rozbor dokumentace školy,
- analýza dětských prací,
- pedagogické porady.

Zdroje informací: děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, list s jednoduchým zaznamenáním činností daného týdne, verbální i neverbální projevy, postoje rodičů, pedagogický sbor, další odborníci, partneři školy, ZŠ, veřejnost, hodnotící zprávy ČŠI

7.1 Časový plán

Evaluační tématu, podtématu a integrovaného bloku

Cíl – zhodnotit ukončený vzdělávací celek – vhodnost volby celku, reakce dětí, spolupráce, přínos pro rozvoj skupiny, naplnění stanovených cílů, dosažení očekávaných výstupů.

Nástroje evaluace:

- měsíční hodnocení činností,
- poznámky do TVP,
- výstavy prací dětí.

✓ Kontrolu třídní dokumentace provádí zástupce ředitele pro MŠ

týdně

✓ Zodpovídají – učitelky.

Evaluační souladu RVP a ŠVP

Cíl – hodnocení naplňování cílů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce (akce školy, zapojení rodičů do činnosti školy, pedagogický přínos).

Nástroje evaluace:

- přehledy o rozvoji dítěte,
- konzultace,
- dotazníky pro rodiče,
- autoevaluace pedagogických pracovníků,
- vlastní hodnocení školy,
- hospitační záznamy,

- pedagogické rady,
- ✓ Zodpovídají – zástupce ředitele pro MŠ, učitelky, rodiče.

leden, červen

Evaluace na úrovni tříd

Cíl – vztah učitele k dané třídě – kolektivu, sebehodnocení učitelů, sebehodnocení provozních zaměstnanců, vztah k rodičům.

Nástroje evaluace:

- Hospitace,
- evaluační dotazníky,
- dotazníky,
- dokumentace.

operativně, dle potřeby

- ✓ Zodpovídá – učitelky, zástupce ředitele pro MŠ, provozní zaměstnanci.

Evaluace rozvoje dětí

Cíl – zhodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí, hodnocení chování dětí i celé skupiny, výsledky individuálních pokroků vzdělávání a rozvíjení dítěte vzhledem ke kompetencím. Sběr informací, kresba postavy, doplnění záznamu o dítěti. Průběžná diagnostika dítěte a záznamy, Individuální práce s předškoláky.

Nástroje evaluace:

- konzultace učitelek,
- konzultace s rodiči,
- konzultace s odborníky PPP, SPC,
- diagnostika výtvarných prací,
- využíváme formy diskuse,
- rozhovor s dětmi,
- pozorování dětí,
- vzájemné naslechy, porady,
- písemné záznamy o dětech,
- portfolio dítěte.

září – říjen, leden, červen

- ✓ List s jednoduchým zaznamenáním činností daného týdne. *týdně*
- ✓ Hodnocení konkrétních činností, výsledků hry jedince či skupiny dětí provádí učitelka společně s dětmi. *průběžně*
- ✓ Podmínky a kvalita výsledků práce v rámci třídy hodnotí učitelka. *průběžně*

Evaluace podmínek vzdělávání

Cíl – zhodnocení materiálních podmínek, životosprávy, psychosociálních podmínek – ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP PV.

- ✓ Věcné a psychosociální podmínky hodnotí učitelky, zástupce ředitele pro MŠ *průběžně*
září, leden, červen

Nástroje:

- Dotazníky,
 - záznamy z pedagogických a provozních porad,
 - jednání s ředitelkou školy,
 - kontrolní činnost,
 - sebehodnocení.
- ✓ Zodpovídají – zástupce ředitele pro MŠ, učitelky, provozní zaměstnanci.

Evaluace řízení mateřské školy

Cíl – zhodnotit řízení, zda je vyhovující, funkční (povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků, funkčnost informačního systému, spoluúčast na rozhodování o zásadních otázkách ŠVP, práce všech pracovníků, plánování práce a chodu MŠ, spolupráce rodičů na vytváření ŠVP).

Nástroje evaluace:

- Sebehodnocení,
- operativky,
- dotazníky,

- kontrolní činnost,
- konzultace,
- rozhovory.

Časový plán:

- ✓ Hodnocení učitelek provádí zástupce ředitele pro MŠ na základě hospitací a pedagogických porad.
- ✓ Sebehodnocení provádí učitelky rozbořem své práce.
- ✓ Spoluúčast rodičů, ohlasy na práci školy zajišťují učitelky rozhovorem s rodiči.

průběžně

Evaluace personálních podmínek

Cíl – zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP: kvalifikovanost pedagogického týmu, DVPP, provozu MŠ.

Nástroje:

- Sebehodnocení,
 - pedagogické a provozní rady,
 - DVVP.
- ✓ Zodpovídá – zástupce ředitele pro MŠ.

Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl – zhodnocení úspěšnosti zvolených metod a forem spolupráce, zapojení rodičů do činnosti MŠ

Nástroje:

- Fotodokumentace,
 - rozhovory s rodiči,
 - účast rodičů na mimoškolních akcích,
 - provozní rady,
 - dotazníky.
- ✓ Zodpovídají – zástupce ředitele pro MŠ, učitelky, rodiče.

Evaluace spolupráce s veřejností, ZŠ

Cíl – vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplňování stanovených cílů v ŠVP

červen

Nástroje evaluace:

- písemné záznamy o spolupráci,
- vystoupení dětí pro veřejnost,
- návštěva ZŠ,
- internetové stránky školy a školky.

✓ Zodpovídá – zástupce ředitele pro MŠ.

Kritéria pro kontrolu a zpětnou vazbu

Děti:

- denně slovně i písemně – podle potřeb pedagogů,
- záznamové listy – průběžně.

1. pol. + konec školního roku za celou třídu písemně úroveň třídy, výjimečnost, individuality, případné odklady, zájmové činnosti, účast na akcích a ostatní aktivity problémové děti, integrace, klady – zápory, návrhy.

Učitelka:

- k dětem – záznamy, poznámky, rozbory,
- k rodičovské veřejnosti – diskuse, rozhovory, dialog,
- sama sobě – forma dotazníků – písemně.

Rodiče:

- rozhovory, diskuse, dialog, konzultace,
- schránka důvěry,
- forma dotazníků 1x ročně na konec šk. roku.

Zástupce ředitele pro MŠ:

- namátkové kontroly,

- hospitace,
- orientační vstupy,
- pozorování,
- rozhovory,
- diskuse,
- analýzy – písemné zpracování daného období.

Seznam použité literatury

1. Havlínová, M. (1995). *Zdravá mateřská škola*. Praha: Portál.
2. Smolíková, K. (2005). *Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy [online]*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze. Získáno z: (<http://www.nuv.cz/file/131>).
3. Splavcová, H., Šmelová, E., Kropáčková, J., & Syslová, Z. (2016). *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání [online]*. Praha: MSMT. Získáno z: (www.msmt.cz/file/38795_1_1/).
4. Štoček, M. (2005). *Rukověť ředitelky mateřské školy*. Nový Bydžov: aTre.
5. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání upravený s platností od ledna 2018*
(www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani-od-1-1)

PROJEKTY V MŠ

POVÍDÁNÍ ANETKY A HONZÍKA

Celoškolní dlouhodobý preventivní projekt

Hlavní cíle dlouhodobého projektu:

- Vytvářet atmosféru pohody, sounáležitosti, kamarádství, tolerance, vytvářet rovnocenné týmy ke spolupráci.
- Posilovat pozitivní vztahy mezi dětmi.
- Podporovat v dětech pocit jistoty, zázemí a vzájemné důvěry.
- Vytvářet žebříček morálních hodnot a možností, jak se samostatně rozhodovat a jak hledat pomoc.
- Motivovat děti k zdravému životnímu stylu.
- Poznávat hodnotu věcí a lidské práce.
- Posilovat sebevědomí dětí, rozvíjet dětské zájmy a talenty.
- Učit děti vyrovnávat se s obtížemi, které patří k běžnému životu.

Realizace dlouhodobého projektu:

Projekt se bude prolínat celým vzdělávacím procesem v naší MŠ. Paní učitelky na jednotlivých třídách si samy určí, kdy do svých plánů jednotlivé části programu zařadí nebo ve kterých činnostech budou cíle programu plněny. Do zápisu do třídní knihy označí projekt červenou tečkou.

- Části programu:***
1. Základní pravidla společenského chování
 2. Zdravověda
 3. Rodinná a sexuální výchova
 4. Ochrana před nebezpečnými situacemi

1. Základní pravidla společenského chování

Seznamovat děti zábavnou formou se základními pravidly společenského chování, postupně vytvořit pravidla soužití ve třídě a respektovat je.

Základním motivem a spojovacím prvkem celého projektu je kočka Justýna, která pomocí konkrétních příkladů v příbězích vrstevníků seznamuje děti se základy etikety. Jednotlivé příběhy budou využívány jako motivace k dalším činnostem, které budou vždy zaměřeny na určitou oblast společenského chování a jednání (vhodným doplňkem knihy jsou i

dvě CD, které kromě textů obsahují i pěkné písničky). Do textu je možno vstupovat a dále s ním pracovat.

Obsah témat z knihy:

1. Justýna se představuje

Seznámení dětí s knihou, úvod do tématu. Děti poznávají kočku Justýnu, vzájemně se představují. Část zaměřená na rozvoj kamarádských vztahů a uvědomění si sounáležitosti se skupinou.

2. Justýna a kouzelná slovíčka

Část zaměřená na verbální komunikaci, používání mluveného slova jako dorozumívacího prostředku jak mezi dětmi, tak s dospělými osobami. Používání slov prosím, děkuji, s dovolením apod.

3. Justýna a lež

Část zaměřená na rozvoj schopnosti rozhodnout o pravdivosti x nepravdivosti tvrzení, uvědomění si, co je dobré x špatné jednání. Vede děti k dovednosti respektovat druhého a vážit si výsledků jeho práce, umět se přiznat, omluvit se za nevhodné chování.

4. Justýna a stolování

Část zaměřená na seznámení s pravidly slušného stolování nejen v restauraci, ale i doma a v mateřské škole. Vede k připomenutí a dodržování základních hygienických zásad nejen při jídle. Blok zároveň rozvíjí rozlišování pravé a levé strany vzhledem k vlastní osobě (praktické procvičování), manipulaci s různými předměty a materiály. Zařadíme námětové hry „Na kuchaře“, „Na číšníky“, „Na hostinu“.

5. Justýna v divadle

Část zaměřená na chování ve společnosti dospělých lidí i mimo známé prostředí domova nebo mateřské školy (pozdravit při příchodu a odchodu, chovat se ohleduplně). Pokud to situace v MŠ umožňuje, je vhodné zajistit dětem profesionální divadelní představení přímo ve školce nebo vyjet s dětmi do skutečného kamenného divadla. Zařadíme námětovou hru „Na divadlo“, vytváříme vlastnoručně různé druhy loutek.

6. Co nás Justýna naučila aneb Pravidla soužití v naší třídě

- dobré mezilidské vztahy,
- správné a vždy zdvořilé chování,

- hodnocení správnosti a nesprávnosti jednání a jejich důsledků,
- úcta ke starším lidem,
- používáme pouze slušná slova.

Náměty, hry, motivace, dramatika, tvořivost:

- Slabikář slušného chování.
- Básničky o kamarádství.
- Vše, co potřebuji jsem se naučil v MŠ.
- Umíme se chovat?

Pomůcky:

Knihka „Děti a slušné chování aneb vyprávění kočky Justýny“ + CD s textem a písněmi, bílá plyšová kočka zabalená jako balíček pro děti, motivační dopis.

2. Zdravověda

- základní vědomosti o lidském těle,
- zdravá výživa,
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu,
- zdravotní prevence,
- rozvoj tvořivosti, pohybu, zájmů,
- vytváření žebříčků hodnot.

Náměty, hry, motivace, dramatika, tvořivost:

- různé tvořivé činnosti, hudební, výtvarné, pracovní, pohybové, konstruktivní dovednosti,
- návštěva nemocnice,
- maňáskové scénky k tématu,
- dotykové hry,
- říkadla, písničky,
- hry na doktora, na zdravou hostinu,
- didaktická hra Moje tělo.

3. Rodinná a sexuální výchova

- vztahy mezi členy rodiny, jejich úlohy v rodině, jejich důležitost,
- poznávání různých sociálních rolí,
- vznik života a péče o novorozence,
- naše rodina, můj domov,

Náměty, hry, motivace, dramatika, tvořivost.

- puzzle chlapec, děvče, prarodiče,
- péče o panenky,
- říkanky a písně o rodině,
- poslech příběhů o vztazích mezi členy rodiny a o dětech,
 - spolupráce s rodiči (pomoc dětí v rodině),
 - výroba a předávání dárků kamarádům a rodičům,
 - rodina a rodinné vazby,
 - didaktická pomůcka.

4. Ochrana před nebezpečnými situacemi

- děti v dopravním provozu (znalost pravidel, správné vybavení,...),
- bezpečnost doma (kuchyň, neznámé tekutiny, koupelna,...),
- pozor na pejsky,
- cizí lidé,
- bezpečné koupání,
- umět použít slůvko ne,
- nebrat do ruky co neznám,
- léky užíváme na doporučení lékaře,
- předcházení projevům šikany.

Náměty, hry, motivace, dramatika, tvořivost.

- CD Kostičky,
- publikace BESIP,
- loutkové scénky o nebezpečných hrách se zápalkami, žehličkou, elektrikou,
- modelové situace „Co kdyby“,
- dramatické scénky s modelovými situacemi,
- maňáskové divadlo,
- pexesa ,
- znát svoji adresu,
- pohádky O Budulínkovi, O kůzlátkách, O Smolíčkovi – dramatizace,
- Bezpečnost – velké obrázky - publikace Záchranný kruh,
- Eko – odpady (didaktická pomůcka),
- různé pomůcky k dopravní výchově (dopravní značky, pravidla).

"JÁ s TEBOU a TY se MNOU"

Mezigenerační setkávání seniorů a dětí z MŠ.

Dítě i senior získávají zkušenosti v rámci mezilidských sociálních vztahů – modelace více generační rodiny. Dítě se učí respektovat staré lidi, chovat se k nim s úctou a pokorou.

Popis projektu

Hlavní cíl

Hlavním cílem projektu je podpořit přirozené navazování mezigeneračních vztahů mezi seniorem a předškolním dítětem. Je považováno za velmi důležité, aby si dítě uvědomilo koloběh lidského života a proměny, které jsou přirozeným důsledkem stárnutí. Starý člověk má k dětem zpravidla velmi blízko a vztah „babička – dědeček a vnuče resp. dítě“ je přirozeným modelem mezigeneračních sociálních vztahů, který je potřeba volně a nenásilně formovat a vhodně posilovat. Proto se zde objevila myšlenka spolupráce s Domovem Jistoty, p.o. v Bohumíně.

Hlavní myšlenkou a přáním je, aby se staří lidé a děti spolu cítili dobře a společně strávené chvíle prožívali pozitivně, v duševní pohodě a poklidné atmosféře. Společně se setkávali, povídali a učili se aktivnímu naslouchání. Jedná se zejména o přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat staré lidi.

Dílčí cíle projektu

- interiorizace koloběhu života,
- vzájemná úcta a porozumění,
- respekt a úcta ke starému člověku,
- adaptace na neznámé prostředí, umět se v něm orientovat,
- rozvíjení prosociálního chování (rozvoj empatie, citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti),
- rozvíjení vzájemné verbální i nonverbální komunikace,
- seznámení s pravidly chování ke starému člověku,
- vytvoření podvědomí o mezilidských morálních hodnotách.

Časový rozsah

Dle možností během 10 - ti měsíců 3 společná setkání.

Organizace

Tento projekt bude realizován za spolupráce Mateřské školy FIT a Domova JISTOTY, p.o. Průběh akcí bude probíhat na území Mateřské školy FIT, Domova Jistoty a blízkého okolí. Činnosti budou realizovány v různých formách a vhodných metodách práce, zaměřené především na spolupráci a společnou činnost.

Dílčí nabídka aktivit

Činnosti jsou zaměřené na porozumění pravidlu, vzájemné soužití a chování, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě pomoci mu. Jedná se činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž žijí staří lidé. Aktivity budou zaměřeny na realizaci společných zábav a slavností (oslavy, výročí, tradice, zvyky, besídka, zábavné dopoledne...).

Popis setkání

Prosinec - „Zdobení perníčků“

Společně s dětmi upečeme ve školce v rámci denních aktivit perníčky, které si společně ozdobíme. Součástí návštěvy bude společné zpívání vánočních koled, přednes básní. Povídaní si o tradičních zvycích Vánoc a následná realizace vybraných zvyků (házání pantoflem, rozkrajování jablíček, řetízky z přírodnin...). Akce bude zaměřena také na aktivní naslouchání dětí starší generaci „Jaké byly Vánoce, když jsem byl/a malý/á...“

Květen - „Den matek“

Děti zavítají do Domova JISTOTY, p.o. s básničkou a písničkou věnované všem, zejména „babičkám“. V rámci denních vycházek s dětmi nasbíráme květiny, které následně svážeme a s vyrobeným přáním doneseme jako malý dáreček.

Červen - „Babičko, dědečku zahraj si se mnou, s námi...“

Dle domluvy a možností Domova Jistoty možnost navštívit i Mateřskou školu FIT – „Hravá dopoledne“ – děti uvítají návštěvu a společné popovídání. Senioři se mohou zapojit do pohybových aktivit - cvičení s padákem, s měkkými míčky, šátky apod. nebo klidových aktivit u stolečku – skládání puzzle, malování, prohlížení a čtení knih...

Závěr

Vzájemná setkání by měla být obohacením pro obě strany. Senioři na chvíli zapomenou na svá trápení, nemoci, bolesti a děti pochopí, že ke starým lidem se musíme chovat s úctou a respektem.

ŠACHY DO ŠKOL

V době počítačů a chytrých telefonů, které bez problémů ovládají i ti nejmenší je překvapením, že jednu z nejstarších deskových her, jakou jsou šachy, si oblíbily děti v naší mateřské škole.

Mateřská škola se zapojila do projektu Šachy do škol, který pro MŠ organizuje DDM Bohumín.

Cílem projektu není výchova šachových mistrů, ale nabídnout dětem již v raném věku možnost, aby pomocí hry všestranně rozvíjely své mentální schopnosti, které se jim budou hodit nejen během školní docházky, ale i v dalším životě.

Do projektu jsou zařazováni převážně předškoláci. Výuku vedou zkušení lektori. Jednotlivé hodiny jsou pestré, vyvážené a vhodně motivované. Děti se učí formou hry, pohádek a příběhů tahat figurkami po šachovnici. Ony ty šachy s králem a královnou a rytíři na koních, takovou pohádkou vlastně jsou. Šachy mají logiku, jasná pravidla, učí děti vzájemnému respektu, učí je vyhrávat i prohrávat, učí je rozhodovat se sám za sebe, komunikovat, myslet, plánovat, Ale pro děti v tomto věku to je pořád především hra.

O šachách, jako učební pomůcce nemůže být pochyb. Vliv šachů na rozvoj dítěte je široká. Rozvíjí mentální schopnosti dětí a jejich nadání v různých oblastech. Vede děti k logickému myšlení a soustředění.

Šachy jsou vhodným doplňkem k rozvoji předmatematických představ dětí v předškolním věku a mají vliv na čtenářskou gramotnost. Mohou být vhodnou alternativou pro děti s poruchami chování. Dále mohou podpořit školní připravenost u předškolních dětí. A neposlední řádě mohou být vhodným nástrojem podpory sociální inkluze.

Projektu Celé Česko čte dětem.

Posláním obecně prospěšné společnosti Celé Česko čte dětem je prostřednictvím společného čtení budovat pevné vazby v rodině. Pravidelné předčítání dětem má obrovský význam pro rozvoj jejich emocionálního zdraví. Předčítání rozvíjí paměť a představivost, učí myšlení. Předčítání utváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem. My neříkáme "Jdi a čti si!", ale "Pojď, budu ti číst".

Chceme, tak podpořit předčtenářské dovednosti dětí. V rámci projektu Čteme dětem přichází za dětmi do mateřské školy číst pohádky jejich rodiče, prarodiče, sourozenci nebo kamarádi.

Co přináší pravidelné čtení dítěti?

- uspokojuje nejdůležitější emoční potřeby dítěte;
- vytváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem;
- podporuje psychický rozvoj dítěte;
- posiluje jeho sebevědomí;
- rozvíjí jazyk, slovní zásobu, dává svobodu ve vyjadřování;
- formuje čtecí a písemné návyky;
- učí samostatnému myšlení - logickému a kritickému;
- rozvíjí představivost;
- zlepšuje soustředění, uklidňuje;
- trénuje paměť;
- přináší všeobecné znalosti;
- ulehčuje učení a pomáhá dosáhnout úspěchů ve škole;
- učí děti hodnotám a rozlišování dobra od zla;

- rozvíjí smysl pro humor;
- je výbornou zábavou;
- zabraňuje vzniku závislosti na televizi a počítači;
- je to únik od nudy, neúspěchů a problémů;
- chrání dítě před hrozbou ze strany masové kultury;
- je prevencí patologických jevů;
- formuje čtecí návyky a podporuje získávání vědomostí po celý další život;
- je tou nejlepší investicí do úspěšné budoucnosti dítěte.

Babička a dědeček do škol

Projekt "Babička a dědeček do školky" je součástí projektu Celé Česko čte dětem a spojuje tři generace – **děti, rodiče a seniory**. Umožňuje setkávání nejmladší a nejstarší generace a posiluje mezigenerační sdílení času, prostoru a předávání hodnot. Pravidelnými činnostmi v rámci projektu zavádíme nebo podporujeme tradiční a důležitý rituál předčítání v rodinách a přispíváme ke zvyšování čtenářské a jazykové gramotnosti dětí. Dnešní děti vyrůstají v jazykově nepodnětném prostředí. Rodiče s nimi stále méně rozmlouvají a čtou. Kontakt s živým slovem vytlačila obrazovka počítače, tabletu, mobilu či televize, jejímž nástrojem není jazyk, ale obraz.

Projekt má svá pravidla a návaznost jednotlivých činností, a tím se odlišuje od docházení seniorů v rámci čtení dětem např. před spaním. Důležitá je návaznost, **minimálně pěti po sobě jdoucích dní** čili pondělí až pátek. V praxi **senior přijde v dopoledních hodinách** do konkrétní třídy v MŠ, oblékne si pohádkový plášť a přečte dětem pohádku (stačí 5-10 min., lze využít knížky, které tematicky zapadají do týdenních či měsíčních plánů dané třídy). Potom si s dětmi společně povídají, malují, hrají nebo se podílejí na dalších společných činnostech. Kromě dětí a seniorů se do předčítání dětem zapojují rodiče.

Se Sokolem do života aneb "Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky."

Projekt České obce sokolské je inspirován především obsahem naší pravidelné činnosti v tělocvičných jednotách, jeho záměrem je prezentovat pohyb jako každodenní přirozenou potřebu dětí a zdravé řešení volnočasových aktivit. Projekt si klade za cíl vzbudit v dětech zájem o aktivní sportování, vede je k týmové spolupráci a přináší radost z plnění úkolů jak individuálních, tak skupinových.

V rámci projektu není naším záměrem, aby děti vzájemně soupeřili, nechceme vytvářet stresující situace pro méně zdatné děti. Naopak se zaměřujeme na respektování a rozvoj individuálních předpokladů, které jsou ve svém důsledku přínosem pro celou skupinu. Rádi bychom, aby plnění jednotlivých úkolů přinášelo dětem potěšení a radost z pohybu, naučilo je překonávat překážky a rozvíjelo jejich samostatnost při dalším zdokonalování pohybových dovedností.

MISP – Massage in Schools Programme

Aktivizační cvičení pro děti od 4 do 12 let

Program MISP je jednoduchým, přístupným a efektivním nástrojem ke zlepšení kvality života dětí ve školách. Jeho záměrem je dát dětem šanci zažít pečující dotek ve školách naprosto bezpečnou formou. Dá se také nazvat aktivizačním cvičením pro děti, které vede k rovnosti postojů ve třídě.

Praktikování programu MISP je zcela nový koncept v dnešní moderní společnosti. I když jsou masáže staré jako lidstvo samo, teprve v minulém století byla věda schopna vysvětlit její výhody. Moderní společnost začala uznávat profesi masážních terapeutů a studie týkající se masáží se začaly objevovat všude jako nástroj pro zdraví, zvládnání stresu a nastolení pohody.

Projekt MISP – aktivizační cvičení pro děti je jedinečný „masážní“ program zaměřený na dítě, kterým lze pomoci dětem po celém světě.

Program měl dosud velký úspěch jak pro děti, tak i pro jejich rodiče a učitele. A proč je to tak? Vzhledem k tomu, že lidské bytosti potřebují dotek pro svůj zdravý vývoj.

Děti dělají jednoduchou masážní sestavu (rutinu) dle našeho programu MISP, což snižuje jejich stres, zvyšuje šanci na lepší koncentraci ve škole a lepší odpočinek doma.

Proč program MISP ve školách?

Výzkumy ukazují, že hlavními přínosy dotekového aktivizačního cvičení jsou:

1. Děti jsou uvolněnější, dochází ke zvýšení pocitu klidu a jsou šťastnější.
2. Mají pozitivní přístup k učení a snadněji se zapojují do procesu učení, déle se soustředí na výuku.
3. Mají zvýšenou schopnost pracovat, jak samostatně, tak i ve skupinách.
4. Zvyšuje se jejich sebevědomí a sebeúcta. Respektují více samy sebe i ostatní.
5. Pociťují větší důvěru v rozhovoru s jinými dětmi a získávají silnější smysl pro pocit bezpečí.
6. Dochází ke zlepšení sociálních dovedností, snadněji si získávají přátele.
7. Dochází ke snížení agresivního chování a šikany.

8. Získávají větší kreativitu a úspěšněji řeší problémy.
9. Učebna je tišší.

Výhody pro fyzický rozvoj:

- Podporuje integraci nervového systému k rozvoji dítěte.
- Podporuje tělesný růst.
- Podporuje mozkovou stimulaci růstu prostřednictvím dotyku.

Výhody pro emocionální vývoj:

- Podporuje percepční zpětnou vazbu od nervových zakončení v pokožce.
- Stimuluje uvolňování endorfinů, které podporují zdravý spánek a celkový pocit pohody.
- Nižší výskyt psychosomatických onemocnění jako jsou bolesti hlavy a žaludeční bolesti.

Výhody pro imunitní systém:

- Podporuje vývoj silné imunity pomocí změny v sympatickém nervovém systému, snížení negativních účinků stresu na dítě.

Program MISP řeší mnoho dalších problémů s dětmi jako je hyperaktivita, šikana, sociální vazby a další...

Co zavedení programu MISP podporuje?

- Fyzický a emocionální rozvoj. Snižují se účinky stresu na vývoj dítěte.
- Dochází ke zvýšení povědomí o lidském těle.
- Tím jak dochází ke zpracování pocitu strachu a úzkosti, omezí se stres a napětí na vyvíjející se kostru a svalovou soustavu.
- Snižuje se výskyt psychosomatických a chronických onemocnění jako jsou bolesti hlavy, svalů, nevolnost, žaludeční potíže, astma a mnohé další související vývojové problémy, hyperaktivita atd.
- Masáž je účinná pro zlepšování funkce plic a krevního oběhu, což vede k celkovému pocitu pohody.
- Zlepšení pozornosti dítěte, lepší zaostření, lepší soustředění, lepší paměť.
- Rozvíjení dobrých sociálních dovedností, méně agresivity.
- Obnovením rovnováhy dochází ke snížení stresového hormonu na lidský mozek, rozvíjejí se přirozené mechanismy k zvládnání takových nástrojů jako je např. schopnost snadněji se naučit číst a rozvíjet řeč.

A jak to probíhá v praxi?

Masáž si provádí děti navzájem ve dvojicích. Děti jsou při masáži normálně oblečené. Instruktor MISP vede děti prostřednictvím jednotných tahů v masážní sestavě (rutině), které ukazuje buď na druhém učiteli, na sobě, nebo ve vzduchu (dospělý se dětí nedotýká). Jednotlivé masážní tahy se provádějí na zádech, ramenou, hlavě a pažích. Tato rutina je stejná ve všech zemích, kde MISP působí. Jakmile se děti rutinu naučí, trvá masáž přibližně 8-10 minut na jednom dítěti. Pak se děti vymění. Na začátku to může trvat trochu déle, ale jakmile se rutinu naučí, probíhá masáž poměrně snadno, a tak se může stát součástí jejich každodenního života.

Existují dvě velmi důležité zásady v programu MISP, které se musí dodržet:

1. Děti musí vždy provádět masáž jen mezi sebou (tj. žádné masáže od jiných dospělých).
2. Každé dítě vybere, zda chce masáž přijmout či ne (samozřejmě až po udělení schválení od rodičů). Před zahájením rutinní masáže se dítě, které předává masáž, musí vždy zeptat o svolení druhého dítěte. Tímto způsobem se děti učí určovat a zároveň respektovat hranice, a to jak jejich vlastní, tak i těch ostatních.

Na program MISP se vztahuje autorské právo a proto může být zaveden jen řádně vyškoleným certifikovaným instruktorem, který je zveřejněný na oficiálních stránkách Asociace MISA ČR.

Ekologická soutěž s panem Popelou

Sběr papíru

V rámci enviromentální výchovy se naše škola zapojila do „Soutěže s panem Popelou“, kterou pořádá společnost A.S.A., spol. s.r.o. Jedná se o ekologickou soutěž pro školy, která by měla provázet současnou mládež jak ve škole, tak i mimo ni. Výchova k ekologickému citění má největší efekt u nejmladší generace, která potom osvojené návyky přenáší i do domácností. Cílem „Soutěže s panem Popelou“ je zavedení trvalého systému separovaného sběru papíru, případně i dalších složek odpadu, ve školách.

Zdravá 5

Zdravá 5 je unikátní celorepublikový vzdělávací program pro základní i mateřské školy, který je zaměřený na zdravý životní styl, především v oblasti zdravé stravy.

Lektoři Zdravé 5 seznamují žáky zábavnou a interaktivní formou se zásadami zdravého stravování. Cílem projektu je motivovat děti k automatickému přijetí zásad zdravé výživy a jejich přirozené implementaci do životního stylu.

Lednice Zdravé 5

Program je určený pro mateřské školy a děti od 4 let. Jedná se o pohádkový příběh, pomocí kterého se děti zábavnou formou naučí základy zdravé výživy. Pásmo je protkáno interaktivními praktickými úkoly, do kterých se zapojují jako aktéři příběhu všechny děti. I ty nejmenší si otestují a obohatí své znalosti o potravinách. Příběhem provází děti chytivé písničky a vtipný text doplňuje hravou a zábavnou atmosféru příběhu. Každá MŠ získá na konci programu plakát s výživovým talířem a obrázkem dětského těla znázorňujícím vliv určitých potravin na jednotlivé části těla.

Projekt pro předškolní děti Emušáci aneb Ferda a jeho kamarádi.

Emušáci jsou určeni k **rozvoji emoční a sociální inteligence u dětí**. Hlavními hrdina příběhu je žabák Ferda a jeho kamarádi mouchy, které představují jednotlivé emoce. Na hrdiny příběhů čekají různé situace, které jsou typické pro děti v předškolním věku. Pomáhají dítěti pochopit složitý svět emocí, který je pro ně příliš abstraktní.

Projekt Emušáci aneb Ferda a jeho kamarádi, budou učitelky tříd s předškolními dětmi ,průběžně zařazovat do dění ve třídě jako reakci na různé situace spojené s emocemi dětí.

Proč jsou Emušáci unikátní?

Nejenom příběh, ale také otázky a aktivity, které se věnují vždy jedné z emocí, umožňují dětem lépe poznat a pochopit své emoce i emoce ostatních.

1. Děti poznávají a pojmenovávají své emoce
2. Děti si nacvičí v bezpečném prostředí zvládání svých emocí

Emušáci rozvíjí osobnost dětí, jejich sebedůvěru, empatii a sebedůvěru. Dospělým pomáhají porozumět dětem a jejich světu budují důvěru mezi dospělými a dětmi.

V knize Ferda a jeho mouchy pracujeme s emocemi – **hněv, strach, osamocení, důvěra, žárlivost, zvědavost, smutek a radost**. Kniha vznikla ve spolupráci pedagogů, dětských psychologů a rodičů s dětmi. www.scio.cz

MRKVIČKA – Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy pro mateřské školy je dlouhodobým celostátním programem, se kterým jsme začali v roce 2007. Od té doby MRKVIČKA stejně jako MRKEV roste a sílí. Za tím je úsilí mnoha lidí, koordinátorů, partnerů a učitelů.

Téměř 830 škol ze všech krajů České republiky si vyvěsilo ve své škole osvědčení o zapojení do této sítě. Zapojit se mohou i školská zařízení se zájmem o environmentální výchovu, mateřské kluby, centra a také 1. – 2. ročníky základních škol, DDM, SVČ, neziskové organizace i ostatní subjekty, avšak materiály se nejvíce specializují na mateřské školy.

MEDOVÉ SNÍDANĚ

Propagace zdravého životního stylu, správných stravovacích návyků, medu jako potravin i medu jako léku. Medové snídane představují dětem včely jako zajímavé živé tvory, objasňují jejich význam pro přírodu i život člověka v konsekvntních skutečnostech. Nejedná se o prostou přednášku. Lektor zábavnou interaktivní formou za pomoci herních i reálných pracovních pomůcek přibližuje dětem práci včelařů i práci včel.

Původní základní témata Medových snídaní (historie včelařství, význam medu pro zdraví člověka, péče o včelstvo, ohrožení včelstev, opylování, vznik medu, praktické rady, jak postupovat při bodnutí včelou) jsou postupně obohacována a rozšiřována. V průběhu minulých ročníků tak přibyly pozoruhodnosti struktury včelstev, anatomické zvláštnosti včel, etologické zajímavosti a další. Stále většímu důrazu se těší otázky biodiverzity krajiny, podíl včel na opylování a jejich základní význam pro celý potravní řetězec, včetně produkce potravin na první pohled vzdálených, například mléka.

Od vzniku projektu v roce 2015 se do Medových snídaní organizovaných za přispění Ministerstva zemědělství zapojilo na 650 škol a školek po celé České republice. Projekt je určen pro nejvyšší ročníky mateřských škol a 1. stupeň škol základních. Medové snídane jsou pro zapojené subjekty zdarma a jsou hrazeny z prostředků Ministerstva zemědělství.

Přílohy ŠPV PV

Autoevaluační dotazník učitelky MŠ

Datum:

Cíl: sebekriticky zjistit a posoudit úroveň vlastní výchovně-vzdělávací práce vzhledem k podmínkám daným RVP PV a ŠVP MŠ.

Kvalitu své práce sebekriticky zhodnoťte vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1-5 jako známkování ve škole, 1 – znamená výborně, 5 – nedostatečně.

Kritéria	Bodové ohodnocení
Respektuji RVP.	1-2-3-4-5
Dostatečně naplňuji specifické vzdělávací cíle RVP.	1-2-3-4-5
Dovedu si poradit s tematickou přípravou.	1-2-3-4-5
Respektuji indiv. potřeby dětí /aktivita-odpočinek-spánek/.	1-2-3-4-5
Zajišťuji pravidelný režim, který je však dostatečně flexibilní.	1-2-3-4-5
Nezatěžuji děti spěchem a chvatem.	1-2-3-4-5
Snažím se být pro děti vhodným vzorem.	1-2-3-4-5
S dětmi zbytečně nemanipuluji, zbytečně je neorganizuji.	1-2-3-4-5
Počítám s aktivní spoluúčastí a samostat. rozhodováním dítěte.	1-2-3-4-5
Pečuji o dostatečný pitný režim všech dětí.	1-2-3-4-5
Motivuju dítě k aktivnímu poznávání.	1-2-3-4-5
Vedu dítě k podílení se na činnostech.	1-2-3-4-5
Snažím se děti seznamovat s životními hodnotami.	1-2-3-4-5
Snažím se děti seznamovat se zdravým životním stylem.	1-2-3-4-5
Děti v mé třídě nacházejí potřebný klid, bezpečí a soukromí.	1-2-3-4-5
Veškeré aktivity podněcují děti k vlastní aktivitě.	1-2-3-4-5
Respektuji individuální tempo dětí.	1-2-3-4-5
Vytvářím dostatek prostoru pro skupinové činnosti.	1-2-3-4-5
Snažím se realizovat kooperativní činnosti.	1-2-3-4-5
Zvu ke spolupráci rodiče.	1-2-3-4-5
O prospívání dětí rodiče pravidelně informuji.	1-2-3-4-5
Chráním soukromí rodin.	1-2-3-4-5
Vůči rodičům jsem vstřícná a taktní.	1-2-3-4-5
Dovedu ze své evaluační činnosti vyvodit závěry.	1-2-3-4-5
Mám zájem o vzdělávání – semináře.	1-2-3-4-5
Mám zájem o odborný tisk – Informatorium, Metodické listy.	1-2-3-4-5
Přizpůsobuji činnosti aktuálně vzniklým situacím	1-2-3-4-5
Ve vztazích mezi dětmi a sebou pěstuji vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu.	1-2-3-4-5
Nepodporuji nezdravou soutěživost.	1-2-3-4-5
Jsem dětem vhodným vzorem.	1-2-3-4-5

Jiné připomínky, poznámky:

Co chci zlepšit:

Podpis:

Autoevaluační dotazník pro provozní zaměstnance

Datum:

Cíl: sebekriticky zhodnotit úroveň vlastní práce a sociální klima na pracovišti MŠ FIT . Kvalitu své práce sebekriticky zhodnoťte vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1-5 jako známkování ve škole, 1 – znamená výborně, 5 – nedostatečně.

Kritéria	Bodové ohodnocení
Plním všechny své úkoly dané pracovní náplní.	1-2-3-4-5
Dodržuji organizační řád školy.	1-2-3-4-5
Dodržuji stanovenou pracovní dobu.	1-2-3-4-5
Dbám o pořádek na svém pracovišti.	1-2-3-4-5
Dbám o květinovou výzdobu na svém úseku pracoviště.	1-2-3-4-5
Dětem poskytuji plnohodnotnou stravu. /hodnotí kuchařky/	1-2-3-4-5
Zachovávám stanovený jídelníček. /k/	1-2-3-4-5
K přípravě pokrmů využívám čerstvé produkty nikoli polotovary. /k/	1-2-3-4-5
Snažím se o estetiku pokrmu. /k/	1-2-3-4-5
Dbám na podávání jídla v dobré kvalitě – teplé a chutné. /k/	1-2-3-4-5
V MŠ ráda vařím, uplatňuju nové receptury nebo krajová jídla. /k/	1-2-3-4-5
Potěší mě pochvala a uznání mých nadřízených.	1-2-3-4-5
Nenutím děti do jídla.	1-2-3-4-5
Dostatečně spolupracuji se zástupkyní ředitele pro MŠ a učitelkami.	1-2-3-4-5
Vycházím vstříc různým organizačním požadavkům /výlety, akce/.	1-2-3-4-5
Sleduji konkrétní potřeby dětí a snažím se jim vyhovět.	1-2-3-4-5
Vůči dětem a rodičům jsem taktní a zachovávám mlčenlivost.	1-2-3-4-5
Mám dostatek možností pro realizaci podnětů a nápadů.	1-2-3-4-5
Dovedu přijmout kritiku.	1-2-3-4-5
Snažím se o dobré vztahy na pracovišti.	1-2-3-4-5
Vedení MŠ bere na vědomí mé připomínky a návrhy.	1-2-3-4-5
Vedení MŠ vychází vstříc mým mimořádným potřebám /např. rodinné důvody/.	1-2-3-4-5
Cítím se pro svoji práci dostatečně motivována.	1-2-3-4-5
Jednám a pracuji profesionálním způsobem.	1-2-3-4-5

Jiné připomínky, poznámky:

V čem chci svoji práci zlepšit:

Podpis:

Dotazník pro rodiče dětí docházejících do MŠ

Vážení rodiče, rádi bychom zjistili Váš pohled a názor na úroveň naší školy. Vaše anonymní odpovědi budou cenným vodítkem a inspirací ke zkvalitnění naší práce. Prosíme Vás proto o anonymní vyplnění ankety. Děkujeme za spolupráci.

S výsledky /tedy převažovanými klady i zápory/ Vás seznámíme po vyhodnocení.

Uveďte svůj názor vzhledem k níže uvedeným kritériím ohodnocením známkou 1-5, přičemž

známka 1 znamená výborně, vyjadřuje úplnou spokojenost ☺

známka 5 znamená nedostatečně, vyjadřuje velmi nízkou spokojenost ☹

Kritéria	Hodnocení známkou 1 až 5
Budova MŠ je řádně uklizena a působí esteticky	1-2-3-4-5
Třída/uveďte 1-4/ je útulná a vhodně vybavená	1-2-3-4-5
Školní zahrada je vybavená	1-2-3-4-5
Dětem se podává vhodná a pestrá strava	1-2-3-4-5
Mateřská škola je vstřícná k potřebám rodičům	1-2-3-4-5
O aktuálním dění v MŠ jsem informován/a/	1-2-3-4-5
MŠ nabízí dostatek akcí a aktivit, které děti zaujmou	1-2-3-4-5
Souhlasím s výjezdy do školy v přírodě	1-2-3-4-5
Režim školy je pružný vzhledem k mým potřebám	1-2-3-4-5
O výchovně vzdělávacím programu v MŠ jsem informován	1-2-3-4-5
Mateřská škola pozitivně ovlivňuje moje dítě	1-2-3-4-5
Mám dojem, že p. uč. ve třídě /uveďte 1-4/ se k dětem chovají přátelsky, vlídně a obětavě	1-2-3-4-5
Cítím se seznámen/a/ se všemi aktivitami MŠ	1-2-3-4-5
Moje dítě chodí domů spokojené	1-2-3-4-5
Zaměstnanci školy se mnou jednají taktně a vstřícně	1-2-3-4-5
Osvětu, kterou MŠ dělá, např. o přípravě dětí na ZŠ hodnotím	1-2-3-4-5
Vedení MŠ hodnotím	1-2-3-4-5
Provozní doba MŠ mi vyhovuje	1-2-3-4-5
Mám dojem, že dítě je díky docházce do MŠ více samostatné	1-2-3-4-5
Dítě je připraveno pro vstup do nového prostředí na ZŠ	1-2-3-4-5
Rodičovské schůzky jsou přiměřeně často	1-2-3-4-5

Zhodnoťte prosím osobní přístup učitelek k Vám, rodičům a k Vaším dětem.....

.....

Zhodnoťte prosím přístup zástupce ředitele pro MŠ k Vám, rodičům a k Vaším dětem.....

.....

Ostatní připomínky, podněty, návrhy, různá sdělení /např. v čem se zlepšila nebo naopak zhoršila úroveň MŠ ve srovnání s loňským školním rokem, můžete využít i druhé strany dotazníku/

.....

.....

POLOLETNÍ A ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ TŘÍDY

EVALUAČNÍ KRITERIA

ZÁKLADNÍ DATA

- složení a věková kategorie kolektivu
- změny v docházce
- adaptace – zejména u mladších dětí, chování, vztahy mezi dětmi

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- **dítě a jeho tělo** pohybové činnosti, lidské tělo, ochrana zdraví, protidrogová prevence apod.)
- **dítě a jeho psychika** dorozumívání mezi lidmi, sdělování, předměty a jejich vlastnosti, prostorové a časové pojmy, lidé a jejich vlastnosti, já – osobnost, právo být sám sebou apod.
- **dítě a ten druhý** vztahy mezi lidmi, rodina, mateřská škola, pravidla chování
- **dítě a společnost** společné role, pravidla chování – mravní zásady, pracovní činnosti, kultura – tradice apod.
- **dítě a svět** prostředí, v němž dítě žije – domov, doprava, příroda živá, neživá, látky a jejich vlastnosti

V každé oblasti

- dosažené KOMPETENCE (výstupy)
- závěry pro další práci
- individuální přístup

PRŮBĚŽNÉ CÍLE

- sebeobslužné činnosti
- návyky zdravého životního stylu

CHARAKTERISTIKA TŘÍDY

EVALUAČNÍ KRITERIA

1. Složení a věková kategorie kolektivu (počet chlapců, děvčat)
2. Adaptace a přizpůsobování se režimu MŠ
3. Chování a vztahy mezi dětmi
4. Úroveň návyků a míra samostatnosti
 - oblékání
 - stolování
 - pořádek a hygiena
5. Úroveň hry a zapojení do hry
6. Pohybové projevy
 - obratnost
 - koordinovanost pohybů
 - orientace v prostoru
7. Řečové projevy
 - výslovnost
 - slovní zásoba
8. Umělecké projevy
 - výtvarný
 - hudební
 - dramatický
9. Manuální zručnost
 - lateralita
 - motorické schopnosti
 - držení nástroje (tužka, nůžky)
10. Úroveň poznávání
 - prostorová představivost
 - rozlišování barev
 - rozlišování množství apod.

ZÁZNAM O DÍTĚTI

Příjmení: Jméno:

Datum narození:

Bydliště:

ne - částečně / Ano +

Sebeobsluha, návyky	3-4 roky		4-5 let		5-6 let	
Umí se svléknout						
Umí se obléknout						
Jí samo						
Pije samo						
Pije samo ze skleničky						
Používá lžici						
Používá příbor						
Umí si umýt ruce						
WC používá samostatně						
Umí si vyčistit nos						
Umí kničku na tkaničce						

Je spíše: Obratný nemotorný pomalý hbitý průměrně zdatný

Pohybové dovednosti	3-4 roky		4-5 let		5-6 let	
Hrubá motorika odpovídá věku						
Ovládá přiměřeně svou pohybovou aktivitu						
Chůze po schodech						
Orientace v prostoru						
Skáče						
Hází						
Chytá						
Umí kotoul vpřed						
Rovnováha na jedné DK						
Přesnost pohybu dle vzoru						
Jemná motorika odpovídá věku						
Koordinuje pohyb ruky						
Správné držení tužky						
Správné držení štětce						
Správné držení nůžek						
Umí vytrhávat papír						
Umí stříhat papír						
Umí správně lepit						
Skládá dle návodu						

Modeluje dle návodu						
Konstruuje dle návodu						

Lateralita: pravák levák nevyhraněný

Grafomotorika:

požadované tvary:

a) deformuje, čmárá

b) reprodukuje jen v hrubých liniích

c) reprodukuje správně

Kresba:

a) lidská postava na úrovni hlavonožce

b) lidská postava s detaily

Rozumové dovednosti	3-4 roky		4-5 let		5-6 let	
Obecné znalosti odpovídají věku						
Třídí dle předem dané vlastnosti						
Skládá obrázky z více dílů						
Řadí						
Rozlišuje časové vztahy						
Rozlišuje prostorové vztahy						
Rozlišuje velikosti						
Určuje množství (více, méně)						
Určuje vlastnosti						
Rozlišuje materiály						

Bezpečně pozná a rozlišuje tyto barvy:

červená		žlutá		zelená		modrá		Černá		bílá		hnědá		Růžová		Fialová		oranžová	
ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne	Ano	Ne	ano	ne	ano	ne	ano	Ne	ano	Ne	ano	ne

Orientuje se v číselné řadě:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Pozná a pojmenuje tyto geometrické tvary:

Kruh		čtverec		trojúhelník		obdélník		Koule		hranol		válec			
ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	Ne

Řeč	3-4 roky		4-5 let		5-6 let	
Přiměřená slovní zásoba						
Osvojení gramatických pravidel řeči						
Vyjadřování přiměřené věku						
Tvoření vět, souvětí						

Plynulost řeči						
Přiměřené tempo řeči						

Správná výslovnost hlásek

A	E	I	O	U	P	B	M	F	V	T	D	N	S	C	Z	Š	Č	Ž	Ť	Ď	Ň	J	K	G	H	CH	L	R	Ř	

Dochází na individuální logopedickou péči k:

Chování, jednání (k dospělým, k dětem, při volné hře, při řízených činnostech apod.)

Temperament, vlastnosti (spíše introvert, extrovert, temperamentní, plachý, vážný, veselý, egocentrický, negativista apod.)

Sociabilita (potřeba sociálních kontaktů, vztah k ostatním lidem, vztahy k dětem, osvojení společenských, mravních a sociálních norem, přizpůsobivost, tolerance apod.)

City (převažující emoční ladění, úroveň citového vývoje – odpovídá věku, infantilní, nezralý apod., jak projevuje city navenek, citová labilita, vyrovnanost apod.)

Zájmy, talent dítěte:

Spolupráce s rodiči:

Potřeba individuální péče v oblasti:

Zapsala za školní rok

Příloha č. 7

ZÁZNAM EVALUACE BLOKU A TÉMAT TŘÍDNÍHO PROGRAMU

TŘÍDA:

Blok:

Datum:

Témata:

Školní rok:

.....

Kritéria	Bodové hodnocení /1-5 bodů/
Byla témata pro děti zajímavé?	
Splnila témata záměr pedagoga?	
Umožnila témata naplňovat specifické cíle ze všech pěti oblastí?	
Umožnila témata naplňovat cíle předškolního vzdělávání?	
Splnila témata požadavek na pestrost a vyváženost činností?	
Splnila témata požadavek na rozvoj osobnosti dítěte a schopnost učení?	
Plnila témata požadavek na realizaci hodnotového cíle (morální kvality)?	
Plnila témata požadavek na děti projevovat se jako samostatná osobnost?	
Plnila témata záměr docílit součinnost s rodiči?	
Akce s rodiči, spolupráce:	
Náměty na příští témata:	
Projevená přání dětí:	
Závěry pro další činnosti:	

Záznam provedl: Datum:

ZÁZNAM EVALUACE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název ŠVP:

Školní rok:

Kritéria	Bodové hodnocení /1-5 bodů/
Je obsah v souladu s RVP?	
Respektuje všech pět oblastí vzdělávání?	
Umožňuje naplňovat dílčí cíle vzdělávání?	
Umožňuje program seznamování s morálními, společenskými a estet. hodnotami?	
Vede ke zdravému životnímu stylu?	
Orientuje děti na zájem o učení a poznávání?	
Vytváří dostatek přirozených situací a námětů k učení?	
Využívá problémové učení a experimentování?	
Využívá smyslové vnímání k přirozenému učení?	
Je práce s dětmi založena na radostném prožití celého dne v MŠ?	
Připravuje zodpovědně děti pro vstup do ZŠ ve všech oblastech rozvoje?	
Jsou rozšiřovány a zkvalitňovány nadstandardní aktivity školy?	
Je dostatečně pestrá nabídka zájmových kroužků?	
Je rozvíjena spolupráce s odborníky? (PPP, lékaři, psychologové apod.)	
Využívají rodiče MŠ jako poradenský servis?	
Mají rodiče dostatečnou možnost účastnit se aktivit školy?	
Podporuje tvořivost pedagogů?	
Odpovídá konkrétním podmínkám školy? (poloha, složení tříd i pedagog. sboru)?	
Nabízí MŠ osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí?	

Závěry pro další vzdělávací činnost školy a třídy:

Projevená přání (rodičů, dětí, pedagogů, provozních zaměstnanců a další):

Návrhy opatření pro funkčnost plánování a přímé vzdělávací činnosti:

Poznámky:

Hodnocení vypracovala: Datum:

EVALUAČNÍ DOTAZNÍK UČITELKY MŠ

PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE ŠKOLY

Jméno: Třída:

Datum:

Cíl: zjistit a kriticky zhodnotit kvalitu podmínek mateřské školy

Kvalitu podmínek mateřské školy kriticky zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1-5, přičemž 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria	Bodové hodnocení /1-5 bodů/
vybavení nábytkem v mé třídě je dostatečné, vyhovující, estetické	
vybavení hračkami odpovídá počtu a věku dětí v mé třídě	
vybavení pomůckami a materiály je v mé třídě dostatečné	
prostorové uspořádání mé třídy vyhovuje nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem dětí	
děti z mé třídy se podílejí na úpravě a výzdobě prostředí třídy	
děti z mé třídy se podílejí na úpravě a výzdobě prostředí MŠ	
práce dětí z mé třídy jsou přístupné k prohlédnutí rodičů	
zahradka je dle mých představ dostatečně vybavená	
v mé třídě je udržován pořádek a čistota	
jsou mi jasné mé povinnosti, pravomoce a úkoly	
jsem dostatečně informovaná o veškerém dění v MŠ	
mám dostatek kompetencí, volnosti pro svoji práci	
cítím, že je můj názor v MŠ respektován	
myslím si, že plánování školy jako celku je funkční	
myslím si, že spolupráce s ostatními odbornými institucemi je dostatečná	

Jiné připomínky, poznámky:

Doporučení vyplývající z této analýzy (co si představuji pro zkvalitnění podmínek školy):

Součástí TVP (třídního vzdělávacího programu)

Povinné součásti, které jsou zpracovávány na všech třídách:

1. Jmenný seznam dětí.
2. Charakteristika třídy – věkové složení, mimořádně nadané děti, děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zdravotní či jiné obtíže dětí (v obecné rovině).
3. Pravidla soužití třídy – každá třída vytváří pravidla podle svých představ a potřeb. Všechna pravidla jsou následně graficky ztvárněna a umístěna na vhodném místě v zorném poli dětí.
4. Přehled naplňování jednotlivých dílčích cílů, konkretizovaných očekávaných výstupů a integrovaných bloků ŠVP.

Nepovinné součásti třídního vzdělávacího programu:

Rozpracované metodiky pro pravidelně se opakující aktivity:

- tělovýchovné aktivity,
- dětská jóga,
- atletika pro děti,
- mandaly,
- Metoda dobrého startu,
- jazykové chvílky,
- textové zásobníky,
- výtvarné zásobníky,
- čtenářské deníky.

Kritéria pro plánování tematických částí

- Tematická část je průběžně plánována písemně.
- Vychází z ŠVP, diagnostiky, potřeb a zájmu dětí, aktuální situace.
- Na jejím plánování se podílejí obě učitelky třídy, případně učitelka třídy.
- Má dobře promyšlenou strukturu, úvodní i průběžnou motivaci.
- Celek je vědomě koncipován k naplňování rámcových cílů.
- K tématu jsou stanoveny konkrétní dílčí vzdělávací cíle.
- Použité metody jsou v co největším rozsahu názorné a praktické.
- Při plánování vycházíme z otázek směrem k dětem:
 - Co jsem se naučil?
 - S jakou hodnotou jsem se setkal?
 - Jakou jsem projevil samostatnost?
- Po ukončení tematické části zajistíme zpětnou vazbu – evaluace zachycuje rozsah naplňování stanovených dílčích vzdělávacích cílů.

Prevence sociálně patologických jevů v mateřské škole FIT

Úvod

Se sociálně patologickými jevy, jako je týrání, zanedbávání, šikanování nebo drogy (kouření) se mohou setkávat děti již v předškolním věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době předškolní docházky a poskytnout dětem potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Důležitým prvkem prevence v této oblasti je vytvoření příznivého sociálního klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a pedagogickými pracovníky a mezi pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci dětí.

Úkolem prevence je předcházet SPJ a tímto směrem zaměřit konkrétní aktivity, minimalizovat dopad patologického chování a zamezit šíření.

Vytýčení sociálně patologických jevů

Zaměříme se na tyto sociálně patologické jevy (nejčastější v dětském okolí).

Témata prevence:

Prevence sociálně patologických jevů u dětí v působnosti naší organizace představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

1. Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů, prevence projevu xenofobie, rasismu, antisemitismu. Intolerance.
2. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření.
3. Prevence sexuálního zneužívání a týrání.
4. Prevence kriminality a delikvence.
5. Prevence virtuálních drog – počítač, televize, video.

Cíle

Jelikož děti a jejich rodiny známe, dokážeme analyzovat, jaký patologický jev je pro dítě krizový. Máme zde děti ze sociálně slabých rodin, děti jiné národnosti. Budeme dětem pomáhat se začleněním do běžného kolektivu. Chceme jim ukázat, že mají stejné možnosti, práva, ale i povinnosti. Tím docílíme, že dítě bude schopné žít ve společnosti jemu blízkých

dospělých i vrstevníků a bude s nimi umět komunikovat, bude způsobilé se učit, na své úrovni také pracovat a řešit problémy, uplatňovat se a prosazovat, ale také se požadavkům okolí přizpůsobit. Setká-li se takové dítě v budoucnu se sociálně patologickými jevy, dokáže je rozpoznat, nepodlehnout jim a věnovat se jiným, prospěšným aktivitám. Vytvoření podmínek pro smysluplné využití volného času. Chceme, aby děti měli o lidech s patologickými jevy povědomí. Dále budeme učit děti, aby s lidmi s patologickými jevy dokázaly žít, uměly jim pomoci (v míře přiměřené jejich věku). Vytvořit povědomí o situacích, kdy dítě potřebuje být rozhodné, odolné vůči stresu a náročným situacím. Naučit je, nebát se požádat o pomoc a vědět, kde jí může vyhledávat.

1. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů, prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám,
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu,
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života,
- pěstovat úctu k životu (stáří x mládí, fauna a flóra...),
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy,
- podporovat v dětech jejich přirozenou potřebu poznávat nové,
- posilovat hodnotu vzdělání,
- zajistit bezpečnost dětí na skrytých místech školy,
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany,

Ukazatele úspěchu:

- mezi dětmi nebudí šikana,
- děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním,
- děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní,
- děti mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (spol. akce, výlety atd..),
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra,
- děti zajímá multikulturní společnost a postoje – např.: jak se žije v Africe, Japonsku, Grónsku (rasismus, xenofobie...),
- děti znají rizika extremistických org., ideologií, sekt...(terorismus, fašismus..),

- děti jsou ochotny řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod ped. vedením najít řešení.

2. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku – spolupráce s rodiči (zdravé prostředí)
- oddálit první kontakt s návykovými látkami – spolupráce s rodiči (zdravé prostředí)
- podporovat děti v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- aktivizovat děti k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Ukazatele úspěchu:

- děti znají rizika užívání drog, čeho se vyvarovat (motajících se lidí, stříkaček...),
- děti mají představu o tom co je droga - co vše je drogou, co způsobuje a proč ji lidé berou (hlavně cigarety a alkohol), závislost – zdravá x nezdravá,
- ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci dětí, vycházející z každodenních činností, jejich nápadů a potřeb,
- děti mají zájem o pravidelné činnosti mimo školu (kroužky, sport...),
- škola (za spoluúčasti rodičů) pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity...,
- děti jsou informovány a vědí na koho se v případě potíží obrátit - jak se chovat.

3. Prevence sexuálního zneužívání a týrání - Sexuální výchova

Cíle:

- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska...,
- předkládat témata „sexuální výchovy“ jako přirozenou věc – odlišnosti obou pohlaví - funkce, porod...,
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sex. vydírání, pornografie...,
- podporovat zdravé sebevědomí dětí a citlivě přistupovat k jejich prvním vztahům – přátelství.

Ukazatele úspěchu:

- děti lépe rozumí svým citům a tělesným odlišnostem - nestydí se za ně...,

- děti dokážou říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání,
- děti dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka),
- děti budují dlouhodobé vztahy postavené na partnerství a přátelství,
- děti mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství...

4. Prevence kriminality, delikvence, právní odpovědnost

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus...),
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený...),
- předkládat a vysvětlovat modelové situace na osobní hranice a vztahovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě,
- podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty,
- zasadit se o to, aby děti znaly svá práva ve společnosti – dětská práva,
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování,
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou.

Ukazatele úspěchu:

- děti si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu,
- děti respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování,
- děti vědí na koho se obrátit v případě potíží, a to nejen na půdě školy,
- děti mají důvěru v učitelky,

5. Prevence virtuálních drog - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

Cíle:

- seznámit děti se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, Reality show, sázení,
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání vir. drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost,
- stanovit a posilovat v dětech pravidla pro užívání vir. drog,
- podporovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění...).

Ukazatele úspěchu:

- děti znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog,
- děti si jsou vědomi pravidel pro užívání vir. drog a znají následky jejich porušování,
- děti nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů.

Metody práce

V rámci vzdělávání jsou a budou nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody – například besedy, diskuse, sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého návrhu a podobně.

Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou informováni o chování svého dítěte pravidelně. Pokud dochází k nějakým patologickým jevům, je problém s rodiči řešen individuálně. Rodiče informujeme i o zlepšení chování, snaživosti atd. Někdy se na nás obracejí i samotní rodiče a prosí o radu a spolupráci v řešení. Společně pak hledáme řešení a třeba i příčiny.

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

- PPP (osobní setkání v poradně, přítomnost psychologa při běžném režimu v MŠ),
- MP Bohumín (prohlídky prostor MP, kamerový systém), ukázka práce MP (cvičení psů), přednášky, preventisté,
- OSPOD,
- Spolupráce se ZŠ Beneše - metodik prevence, školní psycholog,
- Spolupráce s dětskými lékaři.

Analýza současného stavu v MŠ

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- pozorování výchovně vzdělávacího procesu ve třídách učitelkami MŠ,
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci,
- spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, pracovnice OSPOD,...).

Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Účastní se ho pedagogové, děti, rodiče a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně patologických jevů s výcvikem v sociálních dovednostech a osobnostním růstem dítěte. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zásadní zřetel na věk a osobní charakteristiky dětí, jinak bude jeho plnění formální.

DESATERO PRO RODIČE DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Doporučující materiál Desatero pro rodiče dětí předškolního věku (dále Desatero pro rodiče) je určen rodičům dětí, kteří se zajímají o vzdělávání svého dítěte a vítají přehled základních dovedností, které má dítě mít před vstupem do základní školy.

Materiál Desatero pro rodiče vytvořila pracovní skupina, z řad odborníků na předškolní vzdělávání a pedagogů z praxe, která vytvářela materiál pro pedagogy mateřských škol s názvem Konkretizované očekávané výstupy. Obsah Desatera pro rodiče byl v rámci diskuse na metodickém portálu www.rvp.cz velmi podpořen nejen pedagogy MŠ, ale i rodiči předškolních dětí.

DESATERO PRO RODIČE DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně);
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice);
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, používá ubrousek);
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě);
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky);
- postará se o své věci (udržuje v nich pořádek).

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů;
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas;
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách;

- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci);
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování;
- dodržuje dohodnutá pravidla.

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení);
- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.;
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.);
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí;
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla;
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem);
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.);
- spolupracuje ve skupině.

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.);
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.);
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím;
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu);
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. písmena);
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat);
- řadí zpravidla prvky zleva doprava;

- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák).

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky;
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázek z několika tvarů;
- rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů);
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé);
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově);
- najde rozdíly na dvou obrazcích, doplní detaily;
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy);
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí);
- reaguje správně na světelné a akustické signály.

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet);
- orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti (deseti));
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší);
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.);
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů;
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti);
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“);
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty;

- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký).

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.);
- „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé);
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit;
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky;
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je;
- postupuje podle pokynů;
- pracuje samostatně.

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se);
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí;
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých;
- je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role);
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny;
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhájí svůj názor;
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit;
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje);

- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším).

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevovat tvořivost

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení;
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografií, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.;
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí;
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne;
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny;
- zná celou řadu písní, básní a říkadel;
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku);
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí;
- hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli.

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit, když je v nouzi apod.);
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata);
- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat;
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje

různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje), rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady);

- přiměřeným způsobem se zapojí do péče o potřebné;
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu (o světadílech, planetě Zemi, vesmíru);
- chová se přiměřeně a bezpečně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře), uvědomuje si možná nebezpečí (odhadne nebezpečnou situaci, je opatrné, neriskuje), zná a zpravidla dodržuje základní pravidla chování na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci);
- zná faktory poškozující zdraví (kouření);
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí.